

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

**НАПОМЕНЕ УЗ
ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА ГОДИНУ КОЈА СЕ
ЗАВРШЛА 31. ДЕЦЕМБРА 2020. ГОДИНЕ**

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Nova Banka a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“) je osnovana u oktobru 1992. godine i upisana u sudske registre rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-292/92, pod nazivom Eksim banka a.d. Bijeljina. Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-352/94 iz jula 1994. godine izvršena je promjena naziva Banke u Eksport-import Banka a.d. Bijeljina, dok je Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-598/99 od 17. juna 1999. godine izvršen upis promjene naziva Banke u Nova banka a.d. Bijeljina. Banka je u 2007. godini Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci promjenila sjedište i posluje pod nazivom Nova banka a.d. Banja Luka.

U decembru 2002. godine, Skupština Banke je donijela odluku o statusnoj promjeni pripajanja Agroprom Banke a.d. Banja Luka, a od 01. januara 2003. godine Agroprom Banka a.d. Banja Luka posluje u sastavu Banke.

U 2020. godini Banka je imala značajne promjene u strukturi kapitala. Krajem novembra 2020. godine okončan je postupak preuzimanja, te je većinski vlasnik postalo preduzeće MG Mind doo sa 86,85% učešća u kapitalu. Takođe, u decembru 2020. okončan je i postupak dokapitalizacije Banke, čime je većinski vlasnik povećao učešće u kapitalu na 88,87%.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje svih bankarskih poslova: depozitne poslove, kreditne poslove, garancijske poslove, poslove sa efektivom, devizne i mjenjačke poslove, emisione i depo-poslove, poslove platnog prometa, poslove posredovanja u trgovini hartijama od vrijednosti, kupovinu i naplatu potraživanja i druge bankarske i finansijske poslove u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske.

Sjedište Banke je u ulici Kralja Alfonsa XIII broj 37 A, Banja Luka.

Banka posluje preko Centrale sa sjedištem u Banjoj Luci i trinaest filijala koje su locirane u Bijeljini, Banjoj Luci, Istočnom Sarajevu, Zvorniku, Brčkom, Trebinju, Doboju, Sarajevu, Tuzli, Mostaru, Foči, Prijedoru i Mrkonjić Gradu i posebnog organizacionog dijela za trgovanje hartijama od vrijednosti – Broker Nova.

Poslovi Banke podijeljeni su po sektorima i samostalnim odjeljenjima.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 715 radnika (31. decembra 2019. godine: 718 radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izjava o usaglašenosti

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj („RS“) / Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji RS / FBiH, Zakonu o bankama RS / FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo RS / FBiH donesenim na osnovu pomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji RS / FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama RS / FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno pomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji RS / FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija za bankarstvo RS / FBiH je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja je stupila na snagu 1. januara 2020. godine, koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke u odnosu na zahtjeve MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“), kao i na uticaj Odluke na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (a čije vrednovanje je u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Banka je u skladu sa odredbama Odluke formirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 22.472 hiljada BAM u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat metodologije i modela Banke, interna razvijenih prema zahtjevima MSFI 9. Navedena razlika proizašla je iz sljedećih razloga:

NOVA BANKA A.D. BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 u iznosu od 3.197 hiljada BAM,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 u iznosu od 833 hiljada BAM,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odlukom za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu) u iznosu od 18.409 hiljada BAM, od čega se iznos od 12.785 hiljade BAM odnosi na izloženosti koje nisu obezbjeđene prihvatljivim kolateralom, iznos od 5.624 hiljade BAM na izloženosti koje su obezbjeđene prihvatljivim kolateralom. Banka ne priznaje kamatu za neprihodujući portfelj po unwinding principu.
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 26. za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga i ostala potraživanja u iznosu od 33 hiljade KM.

Banka je u skladu sa članom 32. Odluke prikazala manju vrijednost stečene materijalne imovine za iznos od 17.684 hiljada BAM u odnosu na vrijednost te imovine koja bi se prikazala u skladu sa MSFI 5, obzirom da je procijenjena vrijednost te imovine, koja je namjenjena i dalje za prodaju, veća od knjigovodstvene vrijednosti na dan 31.12.2020. godine. Banka je stečenu materijalnu imovinu evidentirala po neto knjigovodstvenoj vrijednosti potraživanja koje je stekla u postupku naplate potraživanja, u skladu sa Odlukom, kako ne bi iskazivala prihod po osnovu sticanja imovine do njene stvarne prodaje / realizacije. Banka bi tu imovinu shodno MSFI 5, a posmatrajući trenutno važeće procjene, trebala evidentirati po vrijednosti 35.774 hiljada BAM, a koja predstavlja imovinu namjenjenu za dalju prodaju.

Navedena razlika nastala je po osnovu imovine:

- koja je stečena u posljednje tri godine u iznosu od 8.518 hiljada BAM,
- koja je stečena u periodu dužem od tri godine u iznosu od 9.166 hiljada BAM.

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u RS / FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat su sljedećim efektima*:

	1. januar 2020.	31. decembar 2020.
Imovina	14.663	40.156
Obaveze	-	-
Kapital	(14.663)	40.156
Godina koja završila 31. decembra 2020.		
Finansijski rezultat prije oporezivanja		36.828

* Napomena: pozitivna cifra predstavlja povećanje vrijednosti, a negativna smanjenje vrijednosti

2.2. Osnove vrednovanja i sastavljanja finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), izuzev ako nije drugačije naznačeno u računovodstvenim politikama u nastavku.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehniki vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Banka je prilikom sastavljanja bilansa tokova gotovine koristila direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

2.2. Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u hiljadama Konvertibilnih maraka (BAM), ako nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

2.4. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala – usvojeno u EU 29. novembra 2019. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MSFI 3 „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja – usvojeno u EU 21. aprila 2020. godine (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog perioda koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog perioda),
- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanja“ – Reforma referentne kamatne stope – usvojeno u EU 15. januara 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MSFI 16 „Najmovi“ – Koncesije za najam povezane s Covid-19 (usvojeno u EU 9. oktobra 2020. godine i na snazi najkasnije od 1. juna 2020. godine za finansijske godine koje počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI usvojene u EU 29. novembra 2019. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Banke, Banka je dobrovoljno primjenila MSFI 16 „Najmovi“ sa datumom 1. januar 2019. godine.

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati, a još nisu u primjeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 14 „Regulisana vremenska razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.) – Evropska komisija odlučila je da ne pokreće postupak odobrenja ovog privremenog standarda i pričeka konačni standard,
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“, uključujući izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjeravane uporabe (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- Izmjene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.);
- Izmjene MSFI 3 Poslovna spajanja – Reference na konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI 3 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati, a još nisu u primjeni (nastavak)

- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ – Producenje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produžen je na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme do okončanja istraživačkog projekta o kapitalnoj metodi),
- Izmjene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje“, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: objavljivanja“, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI 16 „Najmovi“ – Reforma referentne kamatne stope – faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene i dopune različitih standarda zbog „Poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2018.-2020.)“ koji proizlaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) prvenstveno radi uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja formulacija (Izmjene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 na snazi su za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.).

Banka je izabrala da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego što oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

2.5. Uporedne finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti prezentacije u tekućem izvještajnom periodu izvršene su određene reklassifikacije uporednih finansijskih informacija za 2019. godinu. Navedene reklassifikacije nemaju uticaja na neto rezultat, ukupnu aktivu i ukupni kapital Banke.

Uporedne podatke čine finansijski izvještaji Banke na dan 31. decembar 2019. godine i za godinu koja se završila na taj dan.

2.6. Stalnost poslovanja

Uprava Banke je procijenila sposobnost Banke da nastavi poslovanje u skladu sa "going concern" principom i zadovoljni su što Banka raspolaže sa resursima da nastavi poslovanja u doglednoj budućnosti. U toku 2020. godine Banka nije imala problema sa likvidnošću i sve svoje obaveze je izvršavala u predviđenim rokovima. Osim toga, rukovodstvo nije svjesno bilo kakve materijalne neizvjesnosti koje bi mogle da dovedu do značajne sumnje na sposobnost Banke da nastavi poslovanje. Zbog toga, finansijski izvještaji su izrađeni u skladu sa "going concern" principom.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala koeficijent adekvatnosti kapitala od 15,41% i isti je obračunat bez uključene neto dobiti tekuće godine. Koeficijent adekvatnosti kapitala sa uključenom revidiranom neto dobiti tekuće godine će iznositi 16,33%.

NOVA BANKA A.D. BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Izbijanje pandemije Covid-19 pokrenulo je globalnu zdravstvenu krizu i veliki uticaj na globalnu ekonomiju zbog masovnih mjera zaključavanja, ograničenja putovanja, trgovine i drugih mjera. U pogledu makroekonomskih i geopolitičkih rizika, pandemija Covid-19 je promijenila fokus širom svijeta prema svjetskim i državnim naporima i mjerama za rješavanje ove krize. To je imalo uticaja na ubrzanje masovne digitalizacije finansijskih institucija i pomak ka novom operativnom modelu s udaljenijim / mrežnim kanalima za pružanje usluga klijentima.

Izgledi za normalizaciju pandemije u smislu njegovog vremenskog toka i dalje evolucije ostaju vrlo neizvjesni, kao i veličine ekonomskog pada.

Na globalni ekonomski pad mogu dodatno uticati potencijalni novi krugovi opštih blokada koje bi neke države mogle izazvati širom svijeta, uz rizik dodatnog usporavanja očekivanog oporavka.

Nova banka a.d. Banja Luka je od samog početka uvela preventivne mjere za suočavanje sa vanrednom situacijom Covod-19, uključujući dodatne analize kao i pojačano praćenje rizika kroz praćenje i upravljanje situacijom u svim aseptima svog rizičnog profila.

Ubrzo po izbijanju pandemije Covid-19, ABRS je donijela Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 koje se odnose na:

- odobravanje olakšica klijentima banke koji su direktno ili indirektno pogodjeni negativnim efektima,
- posebna pravila koje se odnose na upravljanje kreditnim rizikom, koje banka primjenjuje u slučaju da odobri posebne mjere klijentu i
- mjere sa ciljem očuvanja kapitala banke.

Odmah po donošenju Odluke o privremenim mjerama od strane regulatora, Banka je donijela Program posebnih mjera za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 na osnovu kojeg je svojim klijentima odobravala propisane olakšice u cilju prevazilaženja problema i poteškoća u redovnom servisranju kreditnih obaveza, te je nastojala da preduzme sve što je u njenoj moći u cilju preduzimanja mjera za održavanje stabilnosti ekonomskog stanja, stabilnosti bankarskog sektora.

Banka je na osnovu mjera koje su donijete Programom posebnih mjera za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 kao moguće olakšice, za svakog klijenta, za koga je utvrđeno da je pretrprije posljedice pojave virusnog oboljenja Covid-19, pripremila odgovarajući modalitet postupanja (primjereni modalitet - posebna mjera ili kombinacija posebnih mjera) na osnovu kojih je klijentima olakšano da prevaziđu ekonomske poteškoće.

Prema Odluci ABRS banke su mogle primati zahtjeve klijenata za odobravanje posebnih mjera do 31. decembra 2020. godine.

Odluka o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 bila je na snazi do momenta sastavljanja ovog izvještaja.

NOVA BANKA A.D. BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Detaljnije informacije o efektima pandemije Covid-19 na poslovanje Banke date su u poglavljju: Upravljanje rizicima.

OPIS	Krediti u nivou kreditnog rizika 1 na dan odobrenja		Krediti u nivou kreditnog rizika 2 na dan odobrenja		Krediti u nivou kreditnog rizika 3 na dan odobrenja	
	posebne mjere		posebne mjere		posebne mjere	
	Bruto iznos kredita	Iznos ECL	Bruto iznos kredita	Iznos ECL	Bruto iznos kredita	Iznos ECL
Ukupni krediti pravna lica	224.468	1.746	15.757	1.243	71	28
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	14.425	131	-	-	8	5
B - Vađenje ruda i kamena	75	-	-	-	-	-
C - Prerađivačka industrija	31.249	408	11.846	881	-	-
D - Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	35.119	156	-	-	-	-
E - Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	2.638	13	-	-	-	-
F - Građevinarstvo	9.634	313	9	-	-	-
G - Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	53.035	272	472	69	38	16
H - Saobraćaj i skladištenje	12.441	111	732	88	-	-
I - Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	21.024	105	119	16	25	7
J - Informacije i komunikacije	859	43	-	-	-	-
K - Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	8.295	41	-	-	-	-
L - Poslovanje nekretninama	603	3	-	-	-	-
M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.638	22	-	-	-	-
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	5.122	26	-	-	-	-
O - Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	20.363	51	1.161	116	-	-
P - Obrazovanje	1.278	6	17	1	-	-
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	5.133	37	-	-	-	-
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	1.529	8	1.401	72	-	-
S - Ostale uslužne djelatnosti	8	-	-	-	-	-
T - Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-	-	-	-
U - Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	-	-	-	-	-	-
Ukupni krediti stanovništva	24.103	444	5.999	447	723	322
Opšta potrošnja	14.857	293	4.291	379	463	199
Stambena izgradnja	5.353	63	1.636	64	219	106
Obavljanje djelatnosti (preduzetnici)	3.893	88	72	4	41	17
Ukupni krediti	248.571	2.190	21.756	1.690	794	350

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje buduće gotovinske isplate, ili primanja tokom očekivanog perioda trajanja finansijskog sredstva, ili obaveze, ili prema potrebi u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva, ili finansijske obaveze. Prilikom obračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke koji mogu nastati.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivan i kamatonosnu pasivu, evidentiraju se u bilansu uspjeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i provizije koje su plaćene ili primljene, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcione troškove i sve druge premije ili diskonte.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini dio efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda od kamata, obračunava se i naplaćuje jednokratno unaprijed, razgraničava se i diskontuje tokom perioda trajanja kredita.

Priznavanje prihoda od kamata koje se odnose na neobezvrijedene plasmane i čija je naplata izvjesna vrši se u potpunosti. Priznavanje prihoda od kamata na plasmane koji su klasifikovani kao sporni ili nenaplativi ili za koje je pokrenut postupak naplate kod suda, vrši se primjenom efektivne kamatne stope na neto vrijednost ovih plasmana. Banka nastavlja obračun kamate u cilju evidencije ukupnog potraživanja po osnovu kamata, ali ovako obračunata kamata ne utiče na prihode od kamata već se samo evidentira u vanbilansnoj evidenciji Banke.

3.2 Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi naknada i provizija, izuzev onih koje predstavljaju sastavni dio efektivne kamatne stope, nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, odnosno kada je usluga pružena.

Naknade i provizije uglavnom obuhvataju naknade od poslova unutrašnjeg i ino platnog prometa, kartičnog poslovanja, izdavanja garancija i akreditiva, davanja kredita (prijevremena otplata, monitoring), mjenjačkih poslova, usluga brokerskih i depozitnih poslova i drugih usluga koje Banka pruža.

Prihodi od naknada za odobravanje garancija i drugih potencijalnih obaveza razgraničavaju se saglasno periodu trajanja i priznaju u bilansu uspjeha srazmjerno vremenu trajanja.

3.3 Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izvještaje Banke evidentirane su u valuti primarnog ekonomskog okruženja (funkcionalnoj valuti). Finansijski izvještaji prikazani su u hiljadama BAM, koja je izvještajna i funkcionalna valuta Banke.

Transakcije u stranoj valuti preračunavaju se u BAM po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u BAM po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je važio na taj dan.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja koje su iskazane u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspjeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika i objelodanjeni su u okviru pozicije neto prihoda/rashoda od kursnih razlika.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.3 Preračunavanje stranih valuta (nastavak)

Plasmani u BAM sa ugovorenom valutnom klauzulom u EUR-ima, nisu izloženi deviznom riziku, jer je vrijednost te valute fiksna u odnosu na domaću valutu, te shodno tome Banka nema prihode i rashode koji bi nastali prilikom preračunavanja sredstava korišćenjem ugovorene klauzule. Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka nema plasmane u BAM sa valutnom klauzulom u drugoj valuti izuzev EUR-a.

3.4 Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi po osnovu ulaganja u akcije drugih pravnih lica i po osnovu učešća u kapitalu drugih pravnih lica, priznaju se u prihod od dividendi u momentu priliva ekonomske koristi od dividendi. Dividende su prikazane u okviru pozicije „ostali operativni prihodi“.

3.5 Prihodi i rashodi po osnovu hartija od vrijednosti

Neto prihodi od trgovanja obuhvataju dobitke umanjene za gubitke proistekle iz trgovanja sredstvima i obavezama uključujući i sve promjene po „fer vrijednosti“ i kursne razlike.

Dobici i gubici po osnovu promjene amortizovane vrijednosti hartija od vrijednosti koje se drže radi trgovanja priznaju se u korist prihoda, odnosno na teret rashoda.

Nerealizovani dobici i gubici po osnovu hartija od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat se knjiže na teret kapitala u okviru revalorizacionih rezervi, umanjenih za odgovarajući porez na dobit, dok se investicija ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta investicija nije obezvrijedena prilikom realizovanja hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, akumulirani nerealizovani dobitak ili gubitak se transferiše na „neto dobitak ili gubitak perioda“.

3.6 Porez na dobit

3.6.1 Tekući porez na dobit

Oporezivanje dobiti se vrši u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske, propisima Federacije Bosne i Hercegovine i propisima Brčko Distrikta, obzirom da Banka ostvaruje dobit iz poslovanja u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu. Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mjesecnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primjenjuje propisana stopa poreza na dobit od 10% utvrđuje se poreskim bilansom Banke. Poreska osnovica obuhvata dobitak iz bilansa uspjeha usklađen za određene rashode i prihode, saglasno poreskim propisima i može biti umanjena za određene poreske olakšice. Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

3.6.2 Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove vrijednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gdje se trenutak ukinanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.6 Porez na dobit (nastavak)

3.6.3 Odloženi porezi (nastavak)

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, prenešeni neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mjere do koje je izvjesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrijednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje do mjere do koje više nije izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrijednost ili dio vrijednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procjenjuju se na svaki izvještajni datum i priznaju do mjere do koje je postalo izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primjenom zvaničnih poreskih stopa u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi, i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

3.7 Primanja zaposlenih

3.7.1 Kratkoročne naknade zaposlenima

Kratkoročne naknade zaposlenima obuhvataju zarade i doprinose za socijalno osiguranje i priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastali.

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka nema drugih obaveza plaćanja nakon uplate doprinosa.

3.7.2 Ostala primanja zaposlenih

U skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, Granskim kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Banke, Banka je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Pravo na ove naknade je uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja. Rezervisanja za otpremnine se procjenjuju na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara i predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih isplata zaposlenima.

Rezervisanja za otpremnine se prikazuju u bilansu stanja u okviru pozicije „Ostalih obaveza“ i zasnivaju se na aktuarskim izvještajima koji se koriste samo za tu namjenu.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.8 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u bilansu stanja i izvještaju o tokovima gotovine obuhvataju gotovinu u blagajni u domaćoj i stranoj valuti, novčana sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine iznad iznosa obavezne rezerve, depozite po viđenju kod ostalih banaka i depozite kod banaka oročene na period do 30 dana.

3.9 Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva kod Centralne banke je prikazana posebno i predstavlja iznos sredstava koji Banka mora ostvariti u toku svake dekade kao prosječno dnevno stanje na računu rezerve. Prosječno dnevno stanje se utvrđuje na osnovu propisanih procenata od prosječnog dnevnog stanja odgovarajuće vrste depozita u prethodnoj dekadi.

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje

MSFI 9 od 01.01.2018. godine zamjenjuje MRS 39, koji je do 31. decembra 2017. godine regulisao klasifikaciju i mjerjenje finansijskih instrumenata. MSFI 9 je podijeljen u tri različita područja: klasifikacije i mjerjenja finansijskih instrumenata, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite.

U vezi sa prvim područjem, MSFI 9 predviđa da se klasifikacija finansijske imovine određuje, s jedne strane, obilježjima pripadajućih ugovornih novčanih tokova, a s druge strane namjerom upravljanja (poslovni model) finansijskim instrumentom.

Finansijska se imovina, prema MSFI 9, može klasifikovati u tri kategorije:

- a) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku,
- b) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (za dužničke instrumente rezerva se prenosi na bilans uspjeha u slučaju prestanka priznavanja instrumenta), te
- c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje su finansijski instrumenti stečeni. Banka vrši klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Finansijska imovina se može klasifikovati u prve dvije kategorije i vrednovati po amortizacionom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultatsamo ako se dokaže da ista dovodi do novčanih tokova koji su isključivo otplate glavnice i kamata (tzv. "solely payment of principal and interest" – "SPPI test"). Vlasničke hartije od vrijednosti uvek se klasifikuju u treću kategoriju i vrednuju se po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, osim u slučaju da subjekt odabere (neopozivo, u trenutku početnog upisa) akcije koje se ne drže u svrhu trgovanja, klasifikovati po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat. Vezano za klasifikaciju i vrednovanje finansijskih obaveza, ne uvode se značajne promjene u odnosu na sadašnji standard.

Finansijska sredstva se inicialno vrednuju po fer vrijednosti (uglavnom jednakom iznosu koji se plati ili primi) korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev finansijskih sredstava i obaveza koje su vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na redovan način priznaje se primjenom obračuna na datum kada je sredstvo isporučeno drugoj ugovorenoj strani.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja intrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se mogu netirati i prikazati u neto iznosu u bilansu stanja, ako i samo ako Banka ima zakonsko pravo prebijanja priznatih iznosa sredstava i obaveza i ukoliko namjerava da izvrši izmirenje u neto iznosu ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

U vezi sa umanjenjem vrijednosti, za instrumente koji se vrednuju po amortizacionom trošku i po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (koji nisu vlasnički instrumenti), uvodi se model zasnovan na konceptu očekivanih gubitaka, sa ciljem da se brže prepoznaju gubici. MSFI 9 zahtijeva da se očekivani gubici knjiže na nivou očekivanih gubitaka u sljedećih 12 mjeseci (Prvi nivo kreditnog rizika – 'Stage 1') od početnog priznavanja finansijskog instrumenta. Vremenski horizont za izračunavanje očekivanog gubitka postaje, umjesto toga, cijeli preostali život imovine koja je predmetom vrednovanja, gdje je kreditni kvalitet finansijskog instrumenta doživio "značajno" pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na početna mjerena (Drugi nivo kreditnog rizika –'Stage 2') ili u slučaju da je imovina djelimično ili potpuno nenadoknadiva (Treći nivo kreditnog rizika – 'Stage 3'). Detaljnije, uvođenje novih propisa za umanjenje vrijednosti uključuje:

- Alokaciju prihodujuće finansijske imovine u različite nivoje kreditnog rizika ('staging'), kojima odgovaraju ispravke vrijednosti zasnovane na očekivanim gubicima tokom idućih 12 mjeseci (tzv. Nivo 1 – 'Stage 1') ili na očekivanim gubicima za cijelokupni preostali vijek trajanja instrumenta (tzv. Nivo 2 – 'Stage 2'), u prisutnosti značajnog povećanja kreditnog rizika;
- Alokaciju djelimično ili potpuno nenadoknadije finansijske imovine u tzv. Nivo 3 – 'Stage 3', uvijek s ispravkama vrijednosti baziranim na očekivanim gubicima tokom cijelog vijeka trajanja instrumenta;
- Uključivanje u izračun očekivanih kreditnih gubitaka ('ECL - Expected Credit Losses') procjena povezanih sa očekivanim budućim promjenama makroekonomskog okruženja.

a) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku

Finansijska imovina vrednovana po amortizovanoj vrijednosti je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza koja ispunjava sljedeća dva kriterijuma:

1. cilj poslovnog modela sredstva je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih novčanih tokova,
2. ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na stanje glavnice na određeni datum.

Inicijalno, finansijska imovina se vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove koji su direktno povezani sa transakcijom sticanja sredstva.

Banka finansijske obaveze klasificiše kao po amortizovanoj vrijednosti, izuzev za:

1. finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koje se kao takve, uključujući i derivate koji su obaveze, trebaju naknadno mjeriti po fer vrijednosti.
2. finansijske obaveze koje nastaju kada prenos finansijske imovine ne ispunjava uslove za prestanak priznavanja ili kada se primjenjuje pristup neprekidnog učestvovanja.
3. ugovor o finansijskoj garanciji, koje se nakon početnog priznavanja vrednuju u iznosu koji je veći od:
  - iznosa rezervisanja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i
  - početno priznatog iznosa umanjenog za kumulativni iznos prihoda
4. obaveze kojima se osiguravaju zajmovi po kamatnim stopama koje su niže od tržišnih, koje se nakon početnog priznavanja vrednuju u iznosu koji je veći od:
  - iznosa rezervisanja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i
  - početno priznatog iznosa umanjenog za kumulativni iznos prihoda
5. nepredviđene naknade koje se naknadno mijere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

b) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Finansijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza koja ispunjava sljedeća dva kriterijuma:

1. cilj poslovnog modela sredstva je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine i
2. ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na stanje glavnice na određeni datum.

Inicijalno, finansijska imovina se vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove koji su direktno povezani sa transakcijom sticanja sredstva.

Kako je definisano MSFI 9 - Finansijski instrumenti, finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVtOCI) je:

- i. Dužnički instrumenti koji se drže u poslovnom modelu radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova ili prodaje (HtCoS) i novčani tokovi predstavljaju plaćanja glavnice i kamate koja predstavlja vremensku vrijednost novca (SPPI), a za koje nije odabrana opcija fer vrednovanja kroz Bilans uspjeha;
- ii. Vlasnički instrumenti za koje je odabrana opcija vrednovanja po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVtOCI).

Ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti

Pri početnom priznavanju može se napraviti neopozivi izbor za priznavanje vlasničkog instrumenta (za svaki pojedini instrument) prema FVtOCI opciji. Ova se opcija odnosi samo na instrumente koji se ne drže radi trgovanja i nisu derivativni instrumenti.

Većina dobitaka i gubitaka od ulaganja u vlasničke instrumente za koje je odabrana FVtOCI opcija biće priznata u ostali ukupni rezultat (OCI). Dividende se priznaju u Bilansu uspjeha, osim ako predstavljaju povrat dijela troška ulaganja u taj instrument.

Dobici i gubici od promjene fer vrijednosti priznati u OCI nikada se neće reklassifikovati, odnosno prebaciti iz Ostalog ukupnog rezultatatu Bilans uspjeha, pa čak niti nakon prestanka priznavanja instrumenta po kojem su nastale. Rezerve u kapitalu nastale vrednovanjem ovih instrumenata (FVtOCI kapitalne rezerve) mogu se prenijeti na drugu komponentu kapitala.

Ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti

U zavisnosti od poslovnog modela, karakteristika ugovorenih novčanih tokova te odabranih opcija dužnički instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat. Fer vrijednost kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit FVtOCI je klasifikacija za instrumente za koje postoji dvostruki poslovni model, tj. ciljevi poslovnog modela se postižu kako se novčana sredstva prikupljaju naplatom ugovornog novčanog toka, ali i putem prodaje finansijske imovine. Karakteristike ugovornih novčanih tokova instrumenata ove kategorije i dalje moraju biti isključivo naplate glavnice i kamata (SPPI CF).

Promjene fer vrijednosti dužničkih instrumenata klasifikovanih kao FVtOCI priznaju se u Ostali ukupni rezultat (OCI). Svi prihodi od kamata, dobici i gubici od kursnih razlika i umanjenja vrijednosti priznaju se odmah u Bilansu uspjeha.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

b) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (nastavak)

Skaka promjena fer vrijednosti dužničkog instrumenta uključuje i efekat promjene kreditnog rizika izdavaoca tog finansijskog instrumenta. Za sve dužničke instrumente koji se mijere po FVtOCI potrebno je procijeniti i iskazati ispravke vrijednosti, odnosno rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Sve promjene u iznosu rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaju se u Bilansu uspjeha, dok je iznos ispravka vrijednosti već uključen u kumulativnom iznosu promjene fer vrijednosti iskazan u ostalom ukupnom rezultatu. Ispravke vrijednosti priznaju se kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit, kao dio ukupne promjene fer vrijednosti i njima se ne smije dodatno umanjiti knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju. Iznesi koji se priznaju u Bilansu uspjeha na ime promjene rezervisanja za očekivane kreditne gubitke moraju biti jednaki iznosima koji bi bili priznati u Bilansu uspjeha da je imovina mjerena po amortizacionom trošku.

Promjene fer vrijednosti koje su prethodno priznate u OCI-u u punom se iznosu reklassificiraju u Bilans uspjeha nakon prestanka priznavanja dužničkog instrumenta.

c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Banka će svu drugu finansijsku imovinu mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha osim ako nije vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata. Međutim, Banka može napraviti neopozivi izbor pri početnom priznavanju za određena ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti ako na taj način uklanja ili značajno smanjuje nedosljednost u mjerenu i priznavanju koja bi inače nastala mjerenjem imovine ili obaveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka od imovine i obaveza po različitim osnovama.

Inicijalno, finansijska imovina se vrednuje po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha kod kojih se transakcioni troškovi priznaju kroz trošak u bilansu uspjeha.

Kako je definisano MSFI 9 - Finansijski instrumenti, finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha (FVtPL) je:

1. Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja, odnosno ne drži se u poslovnim modelima prikupljanja ugovorenih novčanih tokova ili prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje (engl. NonHtCoS);
2. Dužnički instrumenti čiji novčani tokovi ne predstavljaju plaćanja glavnice i kamate koja prestavlja vremensku vrijednost novca (engl NonSPPI CF);
3. Vlasnički instrumenti za koje nije odabrana opcija vrednovanja po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVtOCI);
4. Derivativni instrumenti.

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini ili finansijskoj obavezi mjerenoj po fer vrijednosti priznaje se u Bilansu uspjeha, osim u sljedećim slučajevima:

1. ako je ta dobit ili gubitak dio odnosa zaštite od rizika (engl. Hedge Relationship);
2. ako je riječ o ulaganju u vlasnički instrument i ako je subjekt odlučio prezentovati dobit i gubitke od tog ulaganja u ostali ukupni rezultat (FVtOCI);
3. ako je finansijska obaveza određena po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha i ako se efekti promjena vlastitog kreditnog rizika obaveze moraju prezentovati u ostalom ukupnom rezultatu.

Ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti

Sva ulaganja u vlasničke instrumente i ugovori o tim instrumentima moraju se mjeriti po fer vrijednosti. Međutim, u ograničenim okolnostima trošak sticanja može biti i odgovarajuća procjena fer vrijednosti za potrebe naknadnog mjerjenja. To može biti slučaj ako za mjerjenje fer vrijednosti nije dostupno dovoljno novijih podataka ili ako je na raspolaganju širok raspon mogućih mjerjenja fer vrijednosti i trošak predstavlja najbolju procjenu fer vrijednosti u okviru tog raspona.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (nastavak)

Pokazatelji koji ukazuju na to da trošak možda ne odražava fer vrijednost uključuju:

1. znatnu promjenu uspješnosti subjekta u koji se ulaže u poređenju sa proračunima, planovima ili ključnim etapama;
2. promjene očekivanja o ostvarenju ključnih etapa u razvoju tehničkog proizvoda primaoca ulaganja;
3. znatnu promjenu na tržištu u pogledu vlasničkog kapitala subjekta u koji se ulaže, njegovih proizvoda ili mogućih proizvoda;
4. znatnu promjenu u globalnoj privredi ili privrednom okruženju u kojem posluje subjekt u koji se ulaže;
5. znatnu promjenu uspješnosti uporedivih subjekata ili vrednovanja u okviru ukupnog tržišta;
6. unutrašnja pitanja primaoca ulaganja, kao što su prevare, poslovni sporovi, sudske postupke, promjene rukovodstva ili strategije;
7. dokaze iz vanjskih transakcija povezanih s vlasničkim kapitalom primaoca ulaganja, samog primaoca ulaganja (kao što je svježe izdanje vlasničkog kapitala) ili prenosima vlasničkih instrumenata između trećih strana.

Ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti vrednuju su po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha ukoliko za njih nije odabrana opcija vrednovanja FVtOCI. Vlasnički se instrumenti ne mogu mjeriti po trošku sticanja, niti nekoj drugoj troškovnoj metodi.

Ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti

U zavisnosti od poslovnog modela, karakteristika ugovorenih novčanih tokova te odabralih opcija dužnički instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha u sljedećim situacijama:

Poslovni model	Karakteristike novčanih tokova	FVtPL Opcija
1. Ostalo (ili HfT) – odnosno instrument nije klasifikovan u prva dva poslovna modela (NonHtC i NonHtCoS)	N/A	N/A
2. HtC ili HtCoS	Non SPPI novčani tokovi	N/A
3. HtC ili HtCoS	SPPI novčani tokovi	DA

Za dužničke instrumente koji se mjere po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha nije potrebno procjenjivati očekivane kreditne gubitke te ih posebno iskazivati.

Depoziti drugih banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se incijalno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti.

Izdati finansijski instrumenti i finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaoču, ili da ispunji obavezu na drugačiji način. Takvi instrumenti uključuju iznose koji se duguju državi, kreditnim institucijama i klijentima. Nakon početnog priznavanja izdati finansijski instrumenti i ostala pozajmljena sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada finansijska obaveza prestane da se priznaje, kao i kroz proces amortizacije.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.11 Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko:

- je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili
- je Banka prenijela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzeila obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; ili
- je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenijela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmjenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

3.12 Obezvrijedenje kredita i plasmana bankama i komitentima

Uvođenjem MSFI 9 došlo je do širenja koncepta umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata koji se mijere metodom amortizacionog troška tako da on sada, osim identifikacije i procjene visine nastalih kreditnih gubitaka, uključuje i identifikaciju kreditnih gubitaka koji još uvijek nisu nastali, već Banka njihov nastanak očekuje u narednom periodu.

Primjenom novog standara MSFI 9, kod kojeg iznos umanjenja vrijednosti predstavlja iznos očekivanih kreditnih gubitaka po finansijskoj imovini, Banka svakoj svojoj izloženosti dodjeljuje određenu nenultu vjerovatnoću nastanka gubitaka.

Procentna vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka, koja se zanisava na parametrima kreditnog rizika računa se putem formule:

$$ECL = PD \times LGD$$

- ECL - očekivani kreditni gubici
- PD - vjerovatnoća defaulta
- LGD - gubitak po nastupanju statusa neizmirenja finansijskih obaveza

Parametri kreditnog rizika

PD – Vjerovatnoća defaulta. Za potrebe procjene vrijednosti PD parametra Banka je sve segmente kreditnih klijenata rasporedila u rejting klase. Svakoj rejting klasi, koja se smatra PD-homogenom grupom, je na odgovarajući način dodijeljena PiT (eng. "Point-in-Time") vrijednost PD-a. Za one klijente koji posjeduju dodijeljene kreditne rejtinge priznatih vanjskih agencija za procjenu boniteta, Banka koristi eksterne rejtinge i njima pridružene (javno dostupne) jednogodišnje PiT vrijednosti PD-a, kao i višegodišnje ročne strukture PD-a, dok za ostale klijente koristi interne rejtinge. Internim rejtinzima su inicijalno dodijeljene odgovarajuće jednogodišnje PiT vrijednosti PD-a, kao i pripadajuća im višegodišnja ročna struktura PD-eva.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.12 Obezvrjeđenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

LGD – Gubitak po nastanku defaulta. LGD predstavlja bančinu procjenu nivoa gubitka vezanog uz kreditni plasman u slučaju nastupanja statusa neispunjavanja obaveza (defaulta). Cjeloživotni LGD predstavlja skup procjena LGD-a kroz uzastopne različite periode post-defaultne (prisilne) naplate, koje Banka primjenjuje na sve periode unutar cjeloživotnog horizonta kreditnih plasmana, a ne samo na slučaj nastupanja statusa neispunjavanja kreditnih obaveza unutar sljedećih 12 mjeseci. S obzirom da vrijednost LGD-a ne zavisi od kretanja kreditne kvalitete primarnih izvora naplate klijenta, odnosno kretanju nivoa PD-a, može se uniformno primjenjivati u različitim podgrupama kreditnog rizika. Dobijene vrijednosti LGD-a se grupišu po LGD-homogenim grupama te se za svaku od njih procjenjuje reprezentativna vrijednost LGD parametra.

EaD - Izloženost u trenutku defaulta. EaD predstavlja procjenu nivoa do koje Banka može biti izložena dužniku u slučaju i u trenutku njegova defaulta. Procjena EaD se kod svakog kreditnog plasmana zasniva na s njim vezanim ugovornim i očekivanim novčanim tokovima dužnika do isteka ročnosti. Procjena očekivanih novčanih tokova se zasniva na istorijskim prijevremenim uplatama ("prepayment-ima"), kao i na ustanovljenom karakteru i snazi veze istorijskih prijevremenih uplata i promjena u kamatnim stopama, u svrhu određivanja očekivanih prijevremenih uplata u budućim scenarijima.

Vjerovatnoćom ponderisani scenariji. Standard zahtjeva da se očekivani kreditni gubici modeliraju po nekoliko unaprijedno-gledajućih scenarija, koji uzimaju u obzir vjerovatnoću nastupanja "stresnih" i povoljnih ekonomskih uslova, tako da rezultantna vrijednost ECL predstavlja vjerovatnoćom ponderisani broj zasnovan na rezultatima nekoliko analiziranih ekonomskih scenarija unutar kojih parametri kreditnog rizika (PD, LGD i EaD) imaju različite vrijednosti. Uticaj promjene ekonomskih uslova ustanovljava se analizom korelacija i regresijskih veza istorijskih vrijednosti makroekonomskih parametara i svakog od parametara kreditnog rizika.

Odgovarajući izbor seta reprezentativnih ekonomskih scenarija zasnovanim na nepristrasnim i objektivnim informacijama dostupnim Banci, kao i vjerovatnoću pojedinog (reprezentativnog) ekonomskog scenarija određuju relevantne stručne službe Banke ekspertnom metodom.

Kategorizacija kreditnog rizika (Staging)

Banka, u svrhu procjene visine ispravki vrijednosti i rezervisanja za kreditne gubitke na osnovu procjene nivoa kreditnih gubitaka, na izvještajne datume, sva potraživanja razvrstava u jednu od sljedećih kategorija (Stage) kreditnog rizika:

- a) **Stage 1 (nizak nivo kreditnog rizika – „performing loans“)** - Označava kreditne izloženosti kod kojih nije utvrđen značajan porast kreditnog rizika (od trenutka početnog priznavanja). Za njih se ispravke vrijednosti, odnosno rezervisanja za kreditne gubitke, određuju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka u periodu od 12 mjeseci.
- b) **Stage 2 (povećan nivo kreditnog rizika – „underperforming loans“)** - Označava kreditne izloženosti kod kojih je utvrđen značajan porast kreditnog rizika od trenutka početnog priznavanja, međutim ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Za njih se ispravke vrijednosti, odnosno rezervisanja za kreditne gubitke, određuju na osnovu cjeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.
- c) **Stage 3 (utvrđeno umanjenje vrijednosti – „non-performing loans“)** - Označava kreditne izloženosti u statusu neispunjavanja finansijskih obaveza.
- d) **POCI imovina** - Finansijska imovina čija je vrijednost u trenutku sticanja, dakle kupovine ili odobravanja bila umanjenja zbog postojanja značajnog kreditnog rizika.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.12 Obezvрjeđenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

PD – vjerovatnoća default-a Uopšteno govoreći, vrijednost PD parametara se može odrediti statističkim metodama, po osnovu ekspertne procjene ili hibridnom metodom (koja istovremeno uključuje i ekspertno i statističko određivanje pojedinih dijelova potrebnih za procjenu parametra kreditnog rizika).

Kako bi osigurala da procjene (12-mjesečnih i višegodišnjih) vrijednosti PD-a koristi prilikom izračuna očekivanih kreditnih gubitaka budu vjerodostojne i pouzdane mjere procesa „defaultiranja“ tokom životnog vijeka svojih izloženosti, Banka se vodila načelima nepristranosti i svim ostalim smjernicama koje propisuje MSFI 9.

Prednosti rejtinga kao homogenih segmenata rizika neplaćanja su sljedeće:

- Pouzdani indikatori relativnog rizika neplaćanja;
- Brzo se prilagođavaju promjenama ekonomskih uslova;
- Svim se dužnicima može dodijeliti (eksternii ili internii) rejting;
- Mogu se koristiti i pri odobravanju, određivanju cijene i monitoringu kreditnih plasmana;
- Čak se i onim dužnicima kojima se u početku ne može na pouzdan način dodijeliti rejting, tzv. NR-klijentima (na primjer start-up preduzećima) može na konzistentan način (upotrebom statističkog modela) dodijeliti adekvatna vrijednost jednogodišnje stope defaulta i PiT jednogodišnje vrijednosti PD-a.

Struktura kreditnih rejtinga. Klijenti koji ne posjeduju dodijeljene kreditne rejtinge priznatih eksternih agencija za procjenu boniteta, Banka koristi interne rejtinge. Interni rejtinzi se sastoje od sljedećih komponenti: (1) interna ponašajna – behavioralni skoring, (2) aplikacijsko-finansijska – aplikacijski skoring kod stanovništva, odnosno finansijski skoring kod pravnih lica ili (3) eksterna ponašanja (vezane uz podatke iz lokalnog kreditnog biroa) – „credit bureau“ korekcija. Te se komponente kombinuju u finalni rejting klijenta na osnovu predefinisane spojne šeme, s tim da interni rejting (čak i u slučaju dijela nedostupnih ili nedovoljno ažurnih podataka) minimalno posjeduje barem jednu od spomenutih komponenti. Internim rejtinzima su, putem interno razvijenih regresijskih modela, dodijeljene inicijalne jednogodišnje PiT vrijednosti PD-a.

LGD – gubitak po nastanku default-a Banka procjenjuje vrijednosti LGD-a putem tzv. "work-out" metode procjene, koja se zasniva na analizi istorijskih slučajeva procesa post-defaultne (prisilne) naplate. Putem ove metode dobija se procentna stopa post-defaultne (prisilne) naplate (RR-Recovery Rate). LGD predmetnog plasmana se dobije oduzimajući iznos procentne stope post-defaultne naplate od 100%.

EaD – preostala izloženost EaD podrazumijeva bilansne i vanbilansne pozicije (neiskorišćene dijelove kreditne linije, odgođena potraživanja i potencijalnu buduću izloženost Banke), pri čemu se vanbilansne stavke obično ponderišu sa faktorima kreditne konverzije (CCF), a uopšteno se sastoji od trenutne i potencijalne buduće izloženosti, gdje se iznos potencijalne buduće izloženosti obično određuje statistički na osnovu istorijskih podataka.

Računovodstvena osnova za izračun ispravki vrijednosti (koja sadrži bilansne stavke, kao što su iskorišteni iznosi kreditnih linija/limita, te potraživanja po kamatama i naknadama) odvojena je od osnove za izračun rezervisanja (koja sadrži vanbilansne izloženosti, kao što su neiskorišteni dijelovi kreditnih linija/limita i potencijalne obaveze na primjer po garancijama i akreditivima).

Faktori kreditne konverzije (CCF) kao indikatore očekivane iskorištenosti vanbilansnih dijelova izloženosti u trenutku nastupanja defaulta, variraju s prirodom proizvoda, te se u pravilu procjenjuju na osnovu istorijskih podataka o iskorištenosti njihovih vanbilansnih dijelova. Vrijednosti CCF parametra se izražavaju kao prosječne vrijednosti po tipovima proizvoda (koji na taj način postaju CCF-homogeni segmenti).

U slučaju nedovoljne količine i/ili kvalitete relevantnih istorijskih podataka, koriste se **fiksne vrijednosti zasnovane na konzervativnim ekspertske procjenama**, koje uvažavaju očekivanja regulatora.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.12 Obezvrjeđenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

Reprogramirani krediti

Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbjeđenja, ukoliko ponovna ocjena boniteta klijenta to dozvoljava. To može da podrazumijeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja, a izmjenom uslova ne smatra se da je kredit dospio. Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja.

Kolaterali i drugi instrumenti, garancije osiguravajućih kuća i kompanija i zaštite od rizika

Politikom kolateralala Banka definiše prihvatljive kolaterale za pojednačne vrste plasmana. Osnovni tipovi kolateralala su sljedeći: novčani depoziti, hartije od vrijednosti osiguravajućih kompanija i banaka, hipoteka na nepokretnu i zalogu na pokretnu imovinu.

Tržišna vrijednost kolateralala se kontinuirano prati te, ukoliko ima potrebe, traže se dodatna sredstva obezbjeđenja u fazi odobravanja, kao i u toku korišćenja kredita. Banka u skladu sa internom metodologijom periodično u toku korišćenja kredita vrši analizu tržišne vrijednosti kolateralala i u skladu sa istom preispituje i usklađuje ispravku vrijednosti.

3.13 Lizing

Lizing je ugovor po kojem zakupodavac prenosi na zakupca, uz jednokratno ili sukcesivno plaćanje, pravo da koristi sredstva na ugovorenou vrijeme.

Postoje dvije vrste lizinga, i to:

- (a) **Finansijski lizing** - prenosi suštinski sve rizike i koristi karakteristične za pravo svojine nad sredstvom. Pravo vlasništva može, ali ne mora, biti konačno prenijeto. Na početku lizinga, sadašnja vrijednost minimalnih lizing rata je jednakaj najmanje tržišnoj vrijednosti zakupljenog sredstva.
- (a) **Operativni lizing** – svaki oblik lizinga koji nije finansijski. Njime se, u suštini, ne prenose svi rizici i koristi svojstveni vlasništvo.

Finansijski lizing - Banka kao korisnik lizinga

Inicijalno vrijednovanje

Na početku lizing ugovora, zakupac priznaje:

- (a) Sredstvo pod zakupom, i to po tržišnoj vrijednosti sredstva ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja po ugovoru o lizingu, ukoliko je ova vrijednost niža,
- (b) Inicijalne direktne troškove (transakcioni troškovi), koji se uključuju u vrijednost sredstva,
- (c) Obavezu u iznosu zakupnine, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja u skladu sa ugovorom o lizingu.

Naknadno vrijednovanje

Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje preostale obaveze. Finansijski rashod raspoređuje se na periode tokom trajanja lizinga tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveza za svaki period.

Politika amortizacije za sredstva uzeta u lizing, a koja podliježu amortizaciji, usklađuje se sa politikom sredstava koja su u vlasništvu, a priznata amortizacija obračunava se na način definisan kroz standarde MRS 16 i MRS 38.

Međutim, ukoliko nije razumno izvjesno da će Banka kao korisnik lizinga do kraja trajanja ugovora steći vlasništvo nad tim sredstvom, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u periodu trajanja lizinga ili njegovog korisnog vijeka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Finansijski lizing - Banka kao davalac lizinga

Banka nije registrovana za poslove finansijskog lizinga.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.13 Lizing (nastavak)

Operativni lizing - Banka kao korisnik lizinga

Lizing rate po osnovu operativnog lizinga priznaju se u skladu sa MSFI 16:

- u bilansu stanja od dana kada Banka ima pravo da koristi iznajmljeno sredstvo na period trajanja lizinga plus:
  - period obuhvaćeni eventualnom opcijom produženja lizinga (ako postoji vjerovatnoća da će Banka iskoristiti tu opciju),
  - period obuhvaćen eventualnom opcijom raskida lizinga (ako postoji vjerovatnoća da Banke neće iskoristiti tu opciju)

u iznosu očekivanih plaćanja lizing rata umanjenih za pripadajuće direktnе i indirektnе poreze, diskontove po inkrementalnoj kamatnoj stopi (stopa zaduživanja koju bi Banka platila za sličan lizing ili ako to ne može odrediti, stopa koju bi na početku lizinga Banka snosila na ime najma, pod sličnim uslovima sa sličnim instrumentima osiguranja izvora sredstava potrebnih za nabavku predmeta lizinga).

- u bilansu uspjeha u skladu sa MSFI 16, linearno tokom trajanja lizinga kao trošak amortizacije, trošak kamate diskontovan prema inkrementalnoj kamatnoj stopi i trošak direktnih i indirektnih poreza u skladu sa ugovorom o lizingu.

Izuzeto od navednog, u skladu sa MSFI 16, lizing rate za kratkoročne ugovore o lizingu (ugovori do 12 mjeseci) i ugovore male vrijednosti priznaju se kao rashod u bilansu uspjeha linearno tokom trajanja lizinga, izuzev kada drugi sistematski osnov bolje odražava vremenski obrazac za korisnika lizinga.

Operativni lizing - Banka kao davalac lizinga

Banka kao davalac operativnog lizinga prikazuje u svojim bilansima sredstvo koje je dato na operativni lizing, u skladu sa prirodom tog sredstva.

Prihod od operativnog lizinga biće priznat u jednakim iznosima tokom perioda trajanja lizinga, osim ukoliko neki drugi sistematski osnov bolje ne pokazuje vremenski obrazac u kojem se smanjuje korist nastala od upotrebe sredstva datog u lizing.

Politika amortizacije za sredstva data u lizing treba da bude konzistentna sa politikama amortizacije Banke kao davaoca lizinga, za slična sredstva, i takva amortizacija treba da bude izračunata u skladu sa MRS 16 i MRS 38.

Transakcije prodaje i povratnog lizinga

Ove transakcije obuhvataju prodaju sredstva i davanje u lizing istog sredstva nazad prodavcu.

Ukoliko transakcija prodaje i povratnog lizinga rezultuje u finansijskom lizingu, svaki višak prodajne vrijednosti iznad knjigovodstvene vrijednosti zakupljenog sredstva neće biti odmah priznat kao prihod u finansijskim izvještajima prodavca-korisnika lizinga, već se razgraničava i priznaje kao prihod tokom vremena trajanja lizinga.

Ukoliko transakcija prodaje i povratnog lizinga rezultira uspostavljanjem operativnog lizinga i ukoliko je evidentno da je transakcija utvrđena po fer vrijednosti, bilo koji dobitak ili gubitak priznaće se odmah i svaki višak prodajne vrijednosti iznad knjigovodstvene vrijednosti zakupljenog sredstva neće biti odmah priznat, već se razgraničava i priznaje kao prihod tokom vremena trajanja lizinga. Ukoliko je prodajna cijena ispod fer vrijednosti, dobitak ili gubitak priznaju se odmah, osim ukoliko taj gubitak nije kompenzovan budućim lizing ratama po cijeni nižoj od tržišne. Tada će on biti razgraničen i amortizovan srazmjerno lizing ratama tokom perioda u kojem se očekuje korišćenje tog sredstva. Ukoliko je pak prodajna cijena iznad fer vrijednosti, višak iznad fer vrijednosti razgraničava se i amortizuje tokom perioda za koji se očekuje da će se to sredstvo koristiti.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.14 Nekretnine i oprema

3.14.1 Priznavanje i vrednovanje

Prilikom inicijalnog priznavanja, nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrijednosti ili cjeni koštanja, odnosno u ukupnom iznosu svih izdataka koji su neophodni da se sredstva dovedu u stanje raspoloživo za upotrebu. Nakon početnog priznavanja kao sredstva, nekretnine i oprema se knjiže po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

3.14.2 Naknadno vrednovanje

Nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, bez uvećanja za izdatke svakodnevnog održavanja, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke po osnovu obezvrijeđenja. Nabavna vrijednost nekretnine i opreme se uvećava za iznos naknadnih izdataka nastalih prilikom rekonstrukcije i zamjene dijelova opreme, u trenutku u kome je izdatak nastao pod uslovom da ispunjava uslove da se može pripisati nabavnoj vrijednosti sredstava.

3.14.3 Amortizacija

Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode na nabavnu vrijednost nekretnina i opreme tokom procjenjenog korisnog vijeka upotrebe. Zemljište ne podliježe amortizaciji.

Stope amortizacije sredstava se kreću u sljedećim rasponima:

	2020. godina	2019. godina
Zgrade	1,3%	1,3%
Računarska oprema i srodnna oprema	14,29% - 20,00%	14,29% - 20,00%
Automobili	12,50%	12,50%
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	6,49% - 38,72%	6,49% - 38,72%
Oprema i ostala sredstva	10,00% - 15,50%	10,00% - 15,50%

Sredstva u pripremi se amortizuju nakon stavljanja u upotrebu. Ulaganja u objekte koje Banka koristi u zakupu, amortizuju se na period trajanja zakupa.

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspjeha u trenutku njihovog nastanka.

3.14.4 Prestanak priznavanja

Banka prestaje sa priznavanjem nekretnina i opreme u slučaju njihovog otuđenja ili njihovog povlačenja iz upotrebe, a iz njihovog otuđenja se ne očekuju buduće ekonomski koristi. Dobici i gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dio ostalih operativnih prihoda i rashoda.

3.15. Nematerijalna ulaganja

Prilikom inicijalnog priznavanja, nematerijalna sredstva se početno odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno vrednuju se u ukupnom iznosu svih izdataka koji su neophodni da se sredstvo dovede u stanje neophodno za upotrebu.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.15. Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Nakon inicijalnog priznavanja, nematerijalna sredstva se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu obezvrijedeњa. Naknadni izdaci se mogu pripisati vrijednosti prethodno priznatog nematerijalnog sredstva, samo ako produžavaju očekivane buduće ekonomski koristi po osnovu takvog sredstva. Troškovi svakodnevnog održavanja se priznaju u bilansu uspjeha kao trošak perioda u kome nastanu.

Amortizacija nematerijalnog sredstva se priznaje u bilansu uspjeha u jednakim godišnjim iznosima tokom procijenjenog vijeka trajanja, budući da se na taj način najbolje odražava očekivana potrošnja upotrebe ekonomski vrijednosti sadržane u nematerijalnom sredstvu. Amortizacione stope nematerijalnih ulaganja kreću se u rasponu od 10% do 16,50%.

3.16. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju imovinu koju Banka koristi u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine. Investicione nekretnine se prilikom inicijalnog priznanja vrednuju po nabavnoj vrijednosti uvećane za zavisne troškove. Knjigovodstvena vrijednost se uvećava za izdatke nastale prilikom zamjene dijela postojeće investicione nekretnine od dana kada su izdaci nastali ukoliko su ispunjeni uslovi za njihovo priznavanje, dok se troškovi svakodnevnog održavanja investicione nekretnine ne pripisuje knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava.

Banka prestaje sa priznavanjem investicione nekretnine u slučaju njihovog otuđenja ili u slučaju njihovog povlačenja iz upotrebe, a iz njihovog otuđenja se ne očekuju buduće ekonomski koristi. Gubici i dobici nastali uslijed otuđenja ili povlačenja investicione nekretnine iz upotrebe se priznaju u bilansu uspjeha perioda u kome su nastali.

3.17. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Sredstva stečena naplatom potraživanja se u skladu sa namjerom Banke i odlukom odgovarajućeg nadležnog organa Banke klasificuju kao:

- sredstva namijenjena prodaji ili
- investicione nekretnine.

Banka na sredstvima stečenim naplatom potraživanja iskazuje materijalna sredstva primljena po osnovu naplate potraživanja. Banka dolazi u vlasništvo materijalnih sredstava realizacijom zaloga nad kreditima i plasmanima. Pokretna i nepokretna sredstva stečena naplatom potraživanja priznaju se u poslovnim knjigama s namjerom prodaje iste.

Banka sredstva stečena naplatom potraživanja prilikom početnog priznavanja evidentirati prema nižoj od sledećih vrijednosti:

- iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja Banke. U slučaju da je visina knjigovodstveno evidentiranih kreditnih gubitaka jednaka visini potraživanja Banka će stečenu materijalnu imovinu evidentirati po tehničkoj vrijednosti u iznosu 1 KM.
- procjenjenoj fer vrijednosti od strane nezavisnog procjenitelja umanjenoj za očekivane troškove prodaje (troškovi notara, poreza, sudske takse i dr. koji su direktno povezani sa prodajom).

Materijalnu imovinu namijenjenu prodaji a koja je stečena nakon 01.01.2019. godine Banka je u obavezi prodati u roku od tri godine od datuma početnog priznavanja iste u knjigama banke, a ukoliko istu ne proda Banka je dužna njenu vrijednost svesti na 1 KM. Banka je dužna imovinu koja je stečena prije 01.01.2019. godine prodati u roku dvije godine računajući od 01.01.2020. godine, a ukoliko istu ne proda dužna je njenu vrijednost svesti na 1 KM. Obezvrijedeњe se radi sukcesivno tako da pojedinačna vrijednost stečene materijalne imovine bude minimalno na nivou njene procjenjene vrijednosti.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.18. Sredstva stečena naplatom potraživanja (nastavak)

Za stečenu materijalnu imovinu za koju se ne može dokazati realna vrednost ili za koju Banka ustanovi da više nisu zadovoljeni uslovi za klasifikaciju u imovinu koja se drži za dalju prodaju, a ova imovina se ne može reklasifikovati u drugu imovinu za knjigovodstveno evidentiranje se može koristiti samo tehnička vrednost od 1 KM.

Gubici od umanjenja vrijednosti se priznaju na teret rashoda perioda.

3.19. Obezvrjeđenje nefinansijskih sredstava potraživanja

Banka procjenjuje na dan bilansa stanja, knjigovodstvene vrijednosti nefinansijskih sredstava: nekretnina i opreme, nematerijalnih ulaganja, investicionih ulaganja i materijalne aktive. Ukoliko postoji indikacija da je sredstvo obezvrijedeno, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost kako bi se odredio gubitak po osnovu obezvrjeđenja. Ukoliko se utvrdi da je nadoknadiva vrijednost sredstva manja od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost se umanjuje do procjenjenog iznosa nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost sredstava utvrđuje se kao vrijednost koja je veća od upotrebe vrijednosti sredstva i njegove fer vrijednosti.

3.18. Obezvrjeđenje nefinansijskih sredstava potraživanja (nastavak)

Za sredstva koja podliježu amortizaciji, odnosno za nekretnine i opremu i nematerijalna ulaganja, provjera da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se kada događaji ili izmjenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti.

Za sredstva koja ne podliježu amortizaciji, odnosno za investiciona ulaganja i materijalnu aktivu, procjena da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se na godišnjem nivou i kada događaji ili izmjenjene okolnosti ukažu da knjigovodsvena vrijednost neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog obezvrjeđenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda.

Nefinansijska imovina za koju je izvršeno umanjenje vrijednosti procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknativog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti smanjuje se najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost imovine koja bi bila utvrđena, umanjena za akumulirana amortizacija, u slučaju da nije bio priznat gubitak po osnovu obezvrjeđenja.

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine sprovedla test umanjenja vrijednosti nefinansijskih sredstva na osnovu kojeg nije bilo potrebe za umanjenjem vrijednosti nekretnina.

3.19. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka, odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije se incijalno priznaju u vanbilansnoj aktivi po fer vrijednosti, a nakon incijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija vrednuju se u iznosu amortizovane naknade ili iznosu najbolje procjene troškova neophodnim da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos veći.

Po osnovu finansijske garancije, povećanje obaveza se iskazuje u okviru bilansa stanja, a primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspjeha u okviru prihoda od naknada i provizija tokom perioda korišćenja garancije.

3.20. Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke i isključena su iz njenog bilansa. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3.21. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prethodnog događaja, za koje je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih koristi da bi obaveza bila izmirena i za koju je moguće izvršiti pouzdanu procjenu iznosa obaveze. U slučajevima kada je efekat vremenske vrijednosti novca materijalan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se pretpostavlja da će biti dovoljni da se obaveze izmire.

3.22. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala, emisionog ažia, rezervi kapitala (opštih zakonskih rezervi i ostalih rezervi), neraspoređene dobiti iz ranijih godina, neto dobiti tekućeg perioda, rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu i revalorizacionih rezervi.

Akcijski kapital

Akcijski kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih akcija klasifikovanih kao kapital i denominovan je u BAM.

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja pozitivnu / negativnu razliku između uplaćene vrijednosti običnih akcija i njihove nominalne vrijednosti po osnovu emisija akcija.

Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa Zakonom o preduzećima Republike Srpske koji zahtijeva da se 5% dobiti tekuće godine izdvoji u zakonske rezerve sve do iznosa 10% akcijskog kapitala. Zakonske rezerve do 10% akcijskog kapitala mogu se koristiti za pokriće gubitaka tekuće i prošlih godina.

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve se odnose na nerealizovane neto dobitke i gubitke formirane kao rezultat svođenja na tržišnu vrijednost ulaganja u hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Dividende

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveza u periodu u kojem je donijeta odluka o njihovoј isplati.

3.23. Zarada po akciji

Zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4. ZNAČAJNA RAČUNOVODSTVENA RASUĐIVANJA I PROCIJENE

Banka vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će imati vrijednosti sredstava i obaveza iskazani u finansijskim izvještajima u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se neprekidno evidentiraju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da će u datim okolnostima biti razumna.

Procjene i prosuđivanja koja bi mogla da izazovu materijalne promjene knjigovodstvenih iznosa sredstava i obaveza u toku sljedeće finansijske godine opisane su u nastavku teksta.

4.1 Gubici zbog obezvrjeđenja potraživanja

Banka vrši analizu kreditnog portfolija u cilju procjene obezvrjeđenja potraživanja najmanje na kvartalnom nivou. U procesu utvrđivanja da li u bilansu uspjeha treba prikazati gubitak zbog obezvrjeđivanja, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih tokova gotovine od kreditnog portfolija, prije nego što se smanjenje može identifikovati na pojedinačnom kreditu u tom portfoliju. Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na to da je nastala nepovoljna promjena u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveza prema Banci ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koji su u korelaciji sa neizvršenjem obaveza.

Procjena postojanja objektivnih dokaza o obezvrjeđenju se sprovodi na individualnom nivou finansijskih sredstava koja su pojedinačno značajna. Procjena na grupnom nivou se radi za potraživanja koja nisu individualno značajna i za obezvrjeđenja koja su sadržana u portfoliju a za koje ne postoji objektivan dokaz o pojedinačnom obezvrjeđenju.

Procjena na grupnom nivou zavisi od vrste dužnika, vrste plasmana i ročnosti, kao i podgrupe sa sličnim karakteristikama.

Banka vrši procjene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrijednosti koji su slični karakteristikama sredstava u portfoliju.

4.2 Utvrđivanje fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim, tržišnim cijenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrijednost finansijskih instrumenta koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrijednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cijene i ostali relevantni modeli.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procjenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u procjeni „fer“ vrijednosti. Modeli procjene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum mjerena i ne moraju predstavljati uslove na tržištu prije ili nakon datuma mjerena. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

4.3 Dugoročne beneficije za zaposlene

Troškovi dugoročnih beneficija za zaposlene se određuju korišćenjem aktuarske procjene. Ona uključuje predviđanje diskontnih stopa, budućih povećanja plata i budućih stopa fluktuacije zaposlenih. S obzirom da je riječ o dugoročnim predviđanjima, ovakve procjene nose viši nivo neizvjesnosti.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (oznaka AOP OD 202 do 208)**

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Prihodi od kamata:		
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u domaćoj valuti	13.979	9.673
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV sa ugovorenom zaštitom od rizika	53.055	57.611
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u stranoj valuti	5.144	5.237
Ukupno prihodi od kamata	72.178	72.521
Rashodi od kamata:		
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u domaćoj valuti	1.989	1.857
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV sa ugovorenom zaštitom od rizika	8.398	10.405
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u stranoj valuti	7.215	8.377
Ukupno rashodi kamata	17.602	20.639
Neto prihodi od kamata	54.576	51.882

Prihodi i rashodi od kamata po izvorima nastanka dati su u sljedećoj tabeli:

	2020.		2019.	
	<i>Prihodi KM hiljada</i>	<i>Rashodi KM hiljada</i>	<i>Prihodi KM hiljada</i>	<i>Rashodi KM hiljada</i>
Banke	10	247	104	219
Privreda	24.096	1.400	25.864	924
Javni sektor	17.515	504	16.430	697
Stanovništvo	29.960	10.468	29.584	11.846
Ostali komitenti	597	4.983	539	6.953
Ukupno	72.178	17.602	72.521	20.639
Neto prihodi od kamata	54.576		51.882	

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****6. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (oznaka AOP 212 do 218)**

	2020.	2019.
	<i>KM hiljada</i>	<i>KM hiljada</i>
Prihodi od usluga platnog prometa	11.1042	10.542
Prihodi od provizija	7.623	8.930
Prihodi od ostalih naknada	<u>16.189</u>	<u>15.926</u>
 Prihodi od naknada i provizija	 34. 916	 35.398
Rashodi naknada i provizija u domaćoj valuti	1.507	1.411
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	106	123
Rashodi ostalih naknada i provizija	<u>10.590</u>	<u>10.574</u>
 Rashodi od naknada i provizija	 12.203	 12.108
 Neto prihodi od naknada i provizija	 22.713	 23.290
 Dobici po osnovu prodaje HOV	 40	 660
Gubitci po osnovu prodaje HOV	-	(476)
 Neto dobici/gubici po osnovu prodaje HOV	 40	 184

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****6. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (oznaka AOP od 212 do 218) (nastavak)****Prihodi od provizija**

	2020. KM hiljada	2019. KM hiljada
Naknade po kreditima i ostaloj aktivi	4.214	5.297
Naknade po vanbilansnim poslovima	3.409	3.633
Ukupno	7.623	8.930

Prihodi od naknada

	2020. KM hiljada	2019. KM hiljada
Naknade i članarine po poslovima sa karticama	8.590	7.764
Naknade za mjenjačke usluge	2.603	3.431
Naknade za vođenje računa	967	969
Naknade za bankarske pakete	3.714	3.498
Naknade za brokerske provizije	255	204
Naknade za ostale vanbilansne poslove	3	6
Ostali prihodi od naknada	57	54
Ukupno	16.189	15.926

Rashodi ostalih naknada i provizija

	2020. KM hiljada	2019. KM hiljada
Rashodi naknada i provizija za konverziju	1.912	2.467
Rashodi naknada po poslovima sa karticama	6.674	6.242
Rashodi naknada i provizija prema Agenciji za bankarstvo RS	1.615	1.510
Rashodi naknada i provizija prema Centralnom registru i Berzi	389	355
Ostale naknade i provizije	-	-
Ukupno	10.574	10.574

Rashodi naknada po kartičnim poslovima u iznosu od 6.674 hiljada BAM na dan 31. decembar 2020. godine (2019: 6.242 hiljada BAM) se odnose na međubankarske provizije (interchange fee) za rad kartica Visa i MasterCard na bankomatima i POS terminalima drugih banaka, kao i provizije nastale tuđim karticama u trgovackoj mreži Nove banke. Rast broja kartica i transakcija uticali su na rast rashoda naknada po kartičnim poslovima u 2020. godini.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****7. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (oznaka AOPod 236 do 256)**

	2020. KM hiljada	2019. KM hiljada
Prihodi iz operativnog poslovanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana	13.554	36.471
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	1.016	1.967
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove	2	207
Prihodi od ukidanja neiskorištenih ostalih rezervisanja	11	-
Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	<u>2.796</u>	<u>2.228</u>
Ukupno	17.379	40.873
	2020. KM hiljada	2019. KM hiljada
Rashodi iz operativnog poslovanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana	24.377	57.569
Rashodi rezervisanja za vanbilansne stavke	848	839
Rashodi po osnovu rezervisanja za sudske sporove	162	150
Troškovi neto zarada i druge naknade	12.755	12.097
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i druge naknade	7.614	7.309
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	109	113
Ostali lični rashodi	474	563
Troškovi materijala, režije, goriva sl.troškovi	1.617	1.727
Troškovi proizvodnih usluga	11.021	11.222
Troškovi amortizacije	7.796	7.839
Nematerijalni troškovi	8.637	9.421
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	696	871
Porez na imovinu	102	105
Ostali troškovi	<u>122</u>	<u>173</u>
Ukupno	76.587	110.008
Gubitak iz operativnog poslovanja	59.208	69.135

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****7. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (oznaka AOP od 236 do 256) (nastavak)****a) Prihodi i rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja****Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja**

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana	13.115	36.633
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po ostalim potraživanjima	439	1.181
Prihodi od ukidanja indirektnog otpisa materijalne imovine	0	657
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne stavke	1.016	1.967
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove	2	207
Prihodi od ukidanja rezervisanja za otpremninu	-	-
Ukupno	14.583	38.645

Rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Rashodi indirektnih otpisa plasmana	22.620	36.544
Rashodi indirektnih otpisa za rizike na ostala potraživanja	1.758	1.575
Rashodi indirektnog otpisa materijalne imovine	0	19.450
Rashodi rezervisanja za rizike po vanbilansnoj rizičnoj aktivi	848	839
Rashodi po osnovu rezervisanja za sudske sporove	162	150
Rashodi po osnovu rezervisanja za otpremnine	10	10
Rashodi rezervisanja za ostale potencijalne obaveze	257	-
Ukupno	25.645	58.568
Neto troškovi ispravke vrijednosti za stavke rizičnog bilansa i rezerve za stavke rizičnog vanbilansa	(11.062)	(19.923)

b) Ostali prihodi iz operativnog poslovanja odnose se na:

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Prihode po osnovu otkupljenih potraživanja	1.504	1.043
Prihode po osnovu zakupa	908	836
Ostale operativne prihode	384	349
Ukupno	2.796	2.228

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****7. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (oznaka AOP od 236 do 256) (nastavak)****c) Troškovi proizvodnih usluga odnose se na:**

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Troškovi zakupa od pravnih i fizičkih lica	1.958	1.915
Troškovi usluga PTT saobraćaja i elektronske komunikacije	1.320	1.249
Troškovi usluga PTT saobraćaja za ino platni promet	327	326
Troškovi transporta novca	983	1.268
Troškovi marketinga	1.373	1.090
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja osnovnih sredstava	1.501	1.495
Troškovi održavanja tuđih osnovnih sredstava	208	44
Troškovi elektronskog bankarstva	635	586
Ostali troškovi proizvodnih usluga	2.716	3.248
Ukupno	11.021	11.221

d) Nematerijalni troškovi odnose se na:

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Troškovi obezbeđenja objekata	2.233	2.917
Troškovi osiguranja depozita	3.392	3.115
Troškovi osiguranja radnika i osnovnih sredstava	879	938
Troškovi eksternih usluga	615	628
Troškovi održavanja prostorija	402	297
Ostali troškovi nematerijalnih usluga	1.116	1.525
Ukupno	8.637	9.420

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. OSTALI PRIHODI I RASHODI (oznaka AOP od 260 do 274)

	2020.	2019.
	<i>KM hiljada</i>	<i>KM hiljada</i>
Ostali prihodi		
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	1.400	1.436
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	52	75
Prihodi od smanjenja obaveza	376	178
Prihodi po osnovu prijevremenog razročenja depozita	477	979
Prihodi od prodaje materijalnih vrednosti	1.220	204
Prihodi od dividendi	119	201
Viškovi	11	10
Ostali prihodi	108	221
	3.763	3.304

	2020.	2019.
	<i>KM hiljada</i>	<i>KM hiljada</i>
Ostali rashodi		
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	89	830
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	22	97
Gubici od prodaje investicionih ulaganja	23	-
Gubici po osnovu prodatih materijalnih vrijednosti	959	2.194
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava	131	53
Rashodi po osnovu obezvrjeđenja materijalne aktive	12.587	11
Rashodi po osnovu sudskih rješenja i vansudskog poravnanja	22	429
Manjkovi	4	4
Ostali rashodi	520	422
	14.357	4.040
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda	(10.594)	(736)

OBEZVREĐENJE STEČENE MATERIJALNE IMOVIMNE

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2020.	2019.
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Obezvrijedjenje stečene materijalne aktive	12.587	18.794
Ostali poslovni rashodi	12.587	18.794

U toku 2020. godine Banka je izvršila reklassifikaciju rashoda stečene materijalne aktive sa pozicije ispravke vrijednosti na poziciju obezvrijedjenja. Radi uporedivosti podataka izvršena je reklassifikacija ove pozicije za 2019. godinu. Iznos od 18.794 hiljade BAM u 2019. godini Banka je isključila iz pozicije neto rashodi ispravki vrijednosti i rezervisanja . U toku 2019. godine iznos prenesenih ispravki vrijednosti po osnovu zatvaranja potraživanja stečenom materijalnom aktivom je iznosio 14.514 hiljada BAM.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****9. PRIHODI I RASHODI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA
(oznaka AOP od 280 do 290)**

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Prihodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza		
Prihodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	1.833	4.255
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	10.518	9.599
	12.351	13.854
Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza		
Rashodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	14	63
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	6.648	5.193
	6.662	5.256
Dobit po osnovu promjene vrijednosti imovine i obaveza	5.689	8.598

9. POREZ NA DOBIT

Tekući porez na dobit za 2020. godinu obračunat je primjenom poreske stope od 10% na oporezivu dobit prikazanu u poreskom bilansu za poreske obveznike u Republici Srpskoj, Federacij Bosne i Hercegovine, i Brčko Distrikta.

Komponente poreza na dobit za 2020. godinu su:

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Tekući porez na dobit	586	1.941
Promjene u odloženim porezima:		
- Odložene poreske obaveze	-	(37)
- Odložena poreska sredstva	5	-
Ukupno	591	1.904

Usaglašavanjem pozicija iz poreskog bilansa (prihoda, troškova i osnovice za oporezivanje) sa poreskom stopom važećom u Republici Srpskoj za 2020. i 2019. godinu porez na dobit može se dalje analizirati na sljedeći način:

	2020. <i>KM hiljada</i>	2019. <i>KM hiljada</i>
Dobit prije oporezivanja	13.215	14.082
Računovodstveni rezultat pomnožen propisanom poreskom stopom od 10%	1.322	1.408
Poreski efekti troškova i prihoda koji se ne priznaju za svrhe poreza na dobit	(731)	533
Porez na dobit	591	1.941
<i>Efektivna poreska stopa za period</i>	<i>4,47%</i>	<i>13,78%</i>

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****10. ZARADA PO AKCIJI**

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

	31.12.2020.	31.12.2019.
Neto dobitak obračunskog perioda	12.624	12.178
Prosječan ponderisan broj akcija	134.720	134.638
Obična zarada po akciji	0,09	0,09

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****11. GOTOVINA, GOTOVINSKI EKVIVALENTI, ZLATO I POTRAŽIVANJA IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA
(oznaka AOP od 003 do 007)**

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti i zlato		
Blagajna u domaćoj valuti	31.832	24.283
Blagajna u stranoj valuti	45.921	50.346
Žiro račun poslovne jedinice	2.070	1.913
Devizni računi kod ino banaka - izdvojeni depozit	-	1.881
Devizni računi kod ino banaka	11.454	9.813
	91.277	88.236
Ispravke vrijednosti	(21)	(46)
	91.256	88.190
Ostala potraživanja	15.346	8.711
Ispravka vrijednosti za ostala potraživanja	(818)	(1.270)
	14.528	7.501
Ukupno	105.784	95.691
Ostala potraživanja se odnose na sljedeće:		
	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Dati avansi po drugim osnovama	590	593
Potraživanja od zaposlenih (za naknadu štete i sl.)	9	11
Potraživanja za plaćanja po garanciji	27	27
Namjenski depozit za obavljanje platnih transakcija sa karticama	4.110	2.490
Potraživanja iz operativnog poslovanja po osnovu gotovinskih isplata na ATM bankomatima za isplate dana 31.12.2020. godine nakon popisa	1.661	1.633
Potraživanja za izvršena plaćanja po karticama Nove banke	1.610	78
Potraživanja za date depozite na ime licitacije za sudske sporove	30	53
Potraživanja za izvršena plaćanja -trajni nalozi	0	170
Potraživanja po osnovu naknada koje se refundiraju	397	315
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	1	1.877
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja po osnovu minusnog salda	236	267
Ostala potraživanja od klijenata banke	514	851
Potraživanja za više plaćen porez iz dobiti	1.472	-
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	4.689	406
Ukupno	15.346	8.771
Ispravka vrijednosti	(818)	(1.270)
Neto vrijednost ostalih potraživanja	14.528	7.501

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****12. DEPOZITI I KREDITI U DOMAĆOJ I STRANOJ VALUTI (oznaka AOP od 009 do 010)**

	31.12.2020.	31.12.2019.
	KM hiljada	KM hiljada
Depoziti i krediti u domaćoj valuti – sredstva kod Centralne banke BiH	412.113	357.279
Ispravka vrijednosti	412.113	357.279
Ukupno	411.701	357.243

U okviru sredstava rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine sadržana je obračunata obavezna rezerva za period održavanja od 21. do 31. decembra 2020. godine. Prosječno stanje računa rezervi za navedeni period iznosi 364.485 hiljade BAM i uključuje prosječnu obaveznu rezervu u iznosu od 202.350 hiljada BAM i iznos veći od obavezne rezerve u iznosu od 162.135 hiljada BAM.

Obavezna rezerva je izdvojena u skladu sa Odlukama Centralne banke Bosne i Hercegovine o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi, koja propisuje osnovicu za obračun obavezne rezerve, obračunski period, stopu obavezne rezerve, kao i obračun naknade banci za iznos sredstava na računu rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti sredstva izražena. Obavezna rezerva se obračunava prema stanju tih sredstava na kraju svakog radnog dana u toku obračunskog perioda, koji prethodi periodu obračuna. Obračunski period (period obračuna obaveznih rezervi) počinje svakog mjeseca prvog, jedanaestog i dvadesetprvog dana, a završava se desetog, dvadesetog i posljednjeg dana u mjesecu. Banka je obavezna da nakon svakog obračunskog perioda, a najkasnije u roku od tri dana po isteku perioda obračuna dostavi Centralnoj banci Bosne i Hercegovine izvještaj o stanju svojih depozita i pozajmljenih sredstava izraženih u konvertibilnim markama.

Odlukom o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi („Službeni glasnik RS“ br. 33/16) te Odlukama o dopuni Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi („Službeni glasnik RS“ br. 55/16, 28/19), definisano je da stopa obavezne rezerve koju primjenjuje Centralna banka BiH iznosi 10% na depozite i pozajmljena sredstva.

U skladu sa navedenim Odlukama, Centralna banka obračunava naknadu na iznos sredstava iznad obavezne rezerve po stopi koju primjenjuje Evropska Centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate).

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

**13. POTRAŽIVANJA ZA KAMATU I NAKNADU, POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE I DRUGA
POTRAŽIVANJA (oznaka AOP 012 do 013)**

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Potraživanja za kamatu i naknadu	5.700	7.156
Druga potraživanja	1.009	1.538
	6.709	8.694
Isprawka vrijednosti	(4.453)	(5.498)
Ukupno	2.256	3.196

14. DATI KREDITI I DEPOZITI (oznaka AOP od 015 do 017)

a) Pregled po korisnicima kredita

	Kratkoročni KM hiljada	Dugoročni KM hiljada	Ukupno 31.12.2020. KM hiljada	Kratkoročni KM hiljada	Dugoročni KM hiljada	Ukupno 31.12.2019. KM hiljada
Dati krediti:						
- Preduzeća	91.527	408.834	500.361	101.431	365.819	467.250
- Javna i državna preduzeća	754	106.248	107.002	1.993	126.152	128.145
- Vlada	2.797	209.249	212.046	2.377	207.754	210.131
- Stanovništvo	29.846	538.528	568.374	30.491	482.250	512.741
- Ostali komitenti	656	12.055	12.711	4.380	12.208	16.588
Krediti i plasmani komitentima (bruto)	125.580	1.274.914	1.400.949	140.672	1.194.183	1.334.855
Isprawka vrijednosti	(1.061)	(28.022)	(29.083)	(1.276)	(25.555)	(26.831)
Krediti i plasmani komitentima (neto)	124.519	1.246.892	1.371.411	139.396	1.168.628	1.308.024

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****14. DATI KREDITI I DEPOZITI (oznaka AOP od 015 do 017) (nastavak)****b) Ročnost dospijeća kredita**

Ročnost dospijeća kredita klijentima, prema roku dospijeća, sa stanjem na dan 31. decembar je sljedeća:

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Do 30 dana	25.144	25.057
Od 1 do 3 mjeseca	69.131	70.353
Od 3 do 12 mjeseci	289.187	256.523
Od 1 do 5 godina	651.998	652.472
Preko 5 godina	365.034	330.450
 Krediti korisnicimana dan 31. decembra (bruto)	1.400.494	1.334.855
Ispravka vrijednosti	(29.083)	(26.831)
 Krediti korisnicima na dan 31. decembra(neto)	1.371.411	1.308.024

c) Koncentracija kredita korisnicima

Koncentracija ukupno plasiranih sredstava komitentima od strane Banke, na dan 31. Decembar po granama djelatnosti je sljedeća:

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Poljoprivreda, lov i ribolov	35.143	42.558
Rudarstvo i industrija	185.568	175.964
Građevinarstvo	74.908	56.264
Trgovina	158.937	158.305
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	26.983	24.957
Transport, skladištenje, telekomunikacije	54.508	57.816
Finansije	39.964	44.574
Trgovina nekretninama	19.446	16.121
Administracija, druge javne usluge	257.118	264.586
Ostalo	547.919	493.710
 1.400.494	1.334.855	
Ispravka vrijednosti	(29.083)	(26.831)
 Neto krediti	1.371.411	1.308.024
Promjene na ispravkama vrijednosti ostalih plasmana bile su sljedeće:		
	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Stanje na početku godine	26.828	63.330
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini	40.089	45.258
Ukidanje ispravke vrijednosti	(37.834)	(81.757)
 Stanje na dan 31. decembra	29.083	26.831

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****15. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI (oznaka AOP od 019 do 021)**

U sljedećoj tabeli dat je pregled hartija od vrijednosti po namjeni:

	31. decembar 2020. 000 BAM	31. decembar 2019. 000 BAM
Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		
Hartije od vrijednosti za trgovanje	11.418	10.688
Neto vrijednost na dan 31. decembra	11.418	10.688
Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat		
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća	39	52
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	1.237	1.237
Obveznice Republike Srpske	268.774	233.691
Neto vrijednost na dan 31. decembra	270.050	234.980

Ispravke vrijednosti na obveznice Republike Srpske su iskazane kroz ostali ukupan rezultat i sa 31.12.2020. godine iznose 296 hiljada KM (2019. godina: 257 hiljada KM).

Banka na dan 31. decembra 2020. godine ima iskazano učešće (udjele) u drugim pravnim licima. Ni jedno učešće u kapitalu pojedinačnog pravnog lica ne prelazi 5% regulatornog kapitala Banke.

Takođe, na dan 31. decembra 2020. godine ukupna neto vrijednost svih učešća Banke u kapitalu kod drugih pravnih lica ne prelazi 20% regulatornog kapitala Banke, a ukupan iznos u drugim nefinansijskim pravnim licima ne prelazi 10% osnovnog kapitala Banke.

Struktura učešća u kapitalu drugih pravnih lica data je u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2020. učešća 000 BAM	31. decembar 2019. 000 BAM
Banjalučka berza a.d. Banjaluka	9,47%	252
Centralni registar HoV a.d. Banjaluka	7%	334
ZIF Unioninvest fond a.d. Bijeljina	7,85%	200
Nova Real Estate a.d Banjaluka	9%	450
SWIFT	86	86
Ispravka vrijednosti	1.322	1.322
Učešća u kapitalu, neto	1.237	1.237

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Pregled Obveznica Republike Srpske sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

Naziv HoV	Datum kupovine	Datum dospjeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost 000 BAM	Odstupanje od fer vrijednosti 000 BAM	Stanje na dan
						31.12.2020. 000 BAM
Obveznice RS (RSBD)	07.09.2016.	07.09.2023.	4,50	24.965	1.551	26.516
Obveznice RS (RSBD)	07.12.2016.	07.12.2023.	4,50	20.249	1.057	21.306
Obveznice RS (RSBD)	05.05.2017.	05.05.2022.	3,50	21.643	463	22.106
Obveznice RS (RSBD)	21.06.2017.	21.06.2027.	4,50	6.242	290	6.532
Obveznice RS (RSBD)	04.08.2017.	04.08.2027.	4,00	10.000	249	10.249
Obveznice RS (RSBD)	06.09.2017.	06.09.2024.	3,75	15.512	708	16.220
Obveznice RS (RSBD)	08.12.2017.	08.12.2024.	3,75	9.228	321	9.549
Obveznice RS (RSBD)	31.01.2018.	31.01.2023.	3,00	751	7	758
Obveznice RS (EUROBOND)	28.06.2018.	28.06.2023.	4,75	107.571	-604	106.967
Obveznice RS (RSBD)	16.04.2020.	16.04.2025.	2,00	48.030	541	48.571
Ukupno				264.191	4.583	268.774

16. OSTALI PLASMANI I AVR (oznaka AOP od 023 do 029)

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Otkupljena potraživanja	54.492	48.540
Dospjeli plasmani dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	83.565	104.357
Dospeli plasmani za otkupljena potraživanja	96	541
Dospjeli plasmani dugoročnih plasmana u stranoj valuti	436	2.011
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima	3.764	3.638
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po HoV	2.202	1.861
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamat za rentnu štednjku	2.106	2.330
Razgraničena potraživanja za unaprijed plaćene troškove	1.841	2.024
Razgraničena potraživanja za obračunate prihode	1.046	538
Ostali plasmani u stranoj valuti	139	61
Ostali plasmani	168	273
Ukupno	151.855	166.174
Diskont na otkupljena potraživanja	(5.046)	(4.825)
Ispravka vrijednosti	(75.255)	(84.095)
Stanje na dan 31. Decembra	71.554	77.254

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**

17. Zalihe i stalna sredstva namjenjena prodaji (oznaka AOP 030 i AOP031)

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
ZALIHE:		
- ostale zalihe	719	1.138
-Ispravke vrijednosti ostale	(147)	(446)
Stanje na dan 31.Decembar	572	692
 Stalna sredstva namjenjena prodaji:		
- zemljište	9.327	10.977
- nekretnine	34.481	38.460
- oprema	9.672	9.901
Ukupno	53.480	59.338
 Ispravka vrijednosti sredstva stečenih naplatom potraživanja	(0)	(901)
Ispravka vrijednosti materijalne imovine	(35.739)	(26.016)
Ukupno ispravke	(35.739)	(26.917)
 Stanje na dan 31. Decembra	17.741	32.421

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

18. OSNOVNA SREDSTVA I ULAGANJA U NEKRETNINE (oznaka AOP od 037 do 040)

Osnovna sredstva i promjene na osnovnim sredstvima u toku 2020. i 2019. godine prikazani su kako slijedi:

	Zemljište i poslovne zgrade	Oprema i ostala sredstva	Investicione nekretnine i oprema	Osnovna sredstva u zakupu (leasing)	Osnovna sredstva u pripremi	Avansi za osnovna sredstva	Ukupno
u 000 BAM							
NABAVNA VRJEDNOST							
Stanje na dan 01.01.2019.	35.071	44.930	3.348	-	5.378	691	89.41
Nabavke u toku godine	-	-	-	13.306	4.059	-	17.36
Aktiviranje osnovnih sredstava i polovne opreme	4.260	4.709	-	-	(8.846)	-	12
Reklasifikacija osnovnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-
Prenos ulaganja osnovnih sredstava	(11.571)	-	(702)	-	-	-	(12.27)
Iskorišteni avansi u toku godine	-	-	-	-	-	(1.001)	(1.00
Novi avansi u toku godine	-	-	-	-	-	3.004	3.00
Prodaja	(642)	(768)	(151)	-	-	-	(1.56
Donacija	-	(44)	-	-	-	-	(4
Otpis/rashodovanje/smanjenje	(206)	(2.191)	-	(793)	-	-	(3.19
Stanje na dan 31.12.2019.	26.912	46.636	2.495	12.513	591	2.694	91.84
Stanje na dan 01.01.2020.	26.912	46.636	2.495	12.513	591	2.694	91.84
Nabavke u toku godine	-	-	-	567	2.662	-	3.22
Aktiviranje osnovnih sredstava i polovne opreme	-	2.338	-	-	(2.338)	-	-
Reklasifikacija osnovnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-
Prenos ulaganja osnovnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-
Iskorišteni avansi u toku godine	-	-	-	-	-	(759)	(75
Novi avansi u toku godine	-	-	-	-	-	901	90
Prodaja	-	(585)	-	-	-	-	(58
Donacija	-	(19)	-	-	-	-	(1
Otpis/rashodovanje/smanjenje	-	(2.743)	-	(417)	(7)	-	(3.16
Stanje na dan 31.12.2020.	26.912	45.627	2.495	12.663	908	2.836	91.44
ISPRAVKA VRJEDNOSTI							
Stanje na dan 01.01.2019.	3.658	30.299	129	-	-	-	34.08
Amortizacija	304	4.213	-	2.211	-	-	6.72
Prenos sa osnovnih sredstava na materijalnu aktivan	(2.431)	-	-	-	-	-	(2.431
Aktiviranje polovne opreme	-	121	-	-	-	-	12
Prodaja	-	(391)	(104)	-	-	-	(49
Donacija	-	(44)	-	-	-	-	(4
Otpis/rashodovanje	(41)	(2.122)	-	-	-	-	(2.16
Stanje na dan 31.12.2019.	1.490	32.076	25	2.211	-	-	35.80
Stanje na dan 01.01.2020.	1.490	32.076	25	2.211	-	-	35.80
Amortizacija	276	4.131	-	2.450	-	-	6.85
Prenos sa osnovnih sredstava na materijalnu aktivan	-	-	-	-	-	-	-
Usklađivanje vrijednosti	-	-	23	-	-	-	23
Prodaja	-	-	-	-	-	-	-
Donacija	-	(423)	-	-	-	-	(423
Otpis/rashodovanje	-	(19)	-	-	-	-	(19
Stanje na dan 31.12.2020.	1.766	33.148	48	4.495	-	-	39.45
SADAŠNJA VRJEDNOST							
Stanje na dan 31.12.2020.	25.146	12.479	2.447	8.168	908	2.836	51.98
Stanje na dan 31.12.2019.	25.422	14.560	2.470	10.302	591	2.694	56.03

Na dan 31. decembar 2020. godine Banka nema građevinske objekte založene kao kolaterale za obezbjeđenje kredita ili ostalih finansijskih obaveza. Banka posjeduje vlasničku dokumentaciju za građevinske objekte.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Banka je sprovedla test provjere umanjenja vrijednosti nekretnina na dan 31. decembra 2020. godine na osnovu kojeg nije bilo potrebe za umanjenjem vrijednosti nekretnina.

19. NEMATERIJALNA SREDSTVA (oznaka AOP od 042 do 046)

<i>u 000 BAM</i>	<i>Nematerijalna sredstva</i>	<i>Licene, softveri</i>	<i>Nematerijalna ulaganja u pripremi</i>	<i>Avansi za nematerijalna ulaganja</i>	<i>Ukupno</i>
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2019.	1.763	11.660	179	129	13.731
Nova ulaganja (nabavke u toku godine)	-	-	351	-	351
Aktiviranja u toku godine	-	262	(262)	-	-
Iskorišteni avansi u toku godine	-	-	-	(72)	(72)
Stanje na dan 31.12.2019.	1.763	11.922	268	57	14.010
Stanje na dan 01.01.2020.	1.763	11.922	268	57	14.010
Nova ulaganja (nabavke u toku godine)	-	-	1.197	25	1.222
Aktiviranja u toku godine	-	815	(815)	-	-
Otpis/rashodovanje/isknjiživanje po drugim osnovama	(841)	(1.718)	-	-	(2.559)
Stanje na dan 31.12.2020.	922	11.019	650	82	12.673
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2019.	1.762	8.771	-	-	10.533
Amortizacija	1	929	-	-	930
Stanje na dan 31.12.2019.	1.763	9.700	-	-	11.463
Stanje na dan 01.01.2020.	1.763	9.700	-	-	11.463
Amortizacija	-	940	-	-	940
Otpis/rashodovanje/isknjiživanje po drugim osnovama	(841)	(1.719)	-	-	(2.560)
Stanje na dan 31.12.2020.	922	8.921	-	-	9.843
SADAŠNJA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2020.	-	2.098	650	82	2.830
Stanje na dan 31.12.2019.	-	2.222	268	57	2.547

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****20. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA (oznaka AOP od 103 do 105)**

Obaveze po depozitima i kreditima na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine čine:

	31.12.2020 KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Obaveze po osnovu depozita	1.771.271	1.678.913
Obaveze po osnovu dugoročnih kredita	279.301	247.070
Ostalo	11	4
Ukupno	2.050.583	1.925.987

a) Obaveze za depozite**Depoziti po korisnicima**

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Kamatonosni depoziti		
Banke i bankarske institucije	18.020	10.306
Javna i državna preduzeća	92.997	87.152
Privreda	14.232	24.951
Vanprivreda	59.530	56.741
Vlada i vladine institucije	227.479	262.271
Strana lica	12.019	12.117
Domaća fizička lica	699.016	723.713
Ukupno kamatonosni depoziti	1.123.293	1.177.251
Nekamatonosni depoziti		
Banke i bankarske institucije	1.051	309
Javna i državna preduzeća	46.995	30.248
Privreda	192.202	159.554
Vanprivreda	51.748	37.857
Vlada i vladine institucije	92.113	61.162
Strana lica	12.356	11.499
Domaća fizička lica	251.513	201.033
Ostalo	-	-
Ukupno nekamatonosni depoziti	647.978	501.662
Ukupno obaveze po osnovu depozitana dan 31.decembar	1.771.271	1.678.913

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****20. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA (oznaka AOP od 103 do 105) (nastavak)****a) Obaveze za depozite****Depoziti po ročnosti**

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Tekući računi i depoziti po viđenju		
Vlada i vladine institucije	290.081	295.809
Privreda i javna i državna preduzeća	245.504	209.452
Banke i bankarske institucije	810	329
Stanovništvo	323.156	275.526
Ostali tekući računi i depoziti po viđenju	<u>86.687</u>	<u>52.439</u>
Ukupno depoziti po viđenju	946.238	833.555
Kratkoročni depoziti		
Vlada i vladine institucije	21.0673	20.733
Privreda i javna i državna preduzeća	43.477	47.799
Banke i bankarske institucije	-	-
Stanovništvo	17.949	21.000
Ostali	<u>2.179</u>	<u>18.016</u>
Ukupno kratkoročni depoziti	84.369	107.548
Dugoročni depoziti		
Vlada i vladine institucije	8.444	6.891
Privreda i javna i državna preduzeća	59.500	46.571
Banke i bankarske institucije	18.261	10.286
Stanovništvo	631.832	694.576
Ostali	<u>22.627</u>	<u>24.486</u>
Ukupno dugoročni depoziti	740.664	737.810
Stanje na dan 31. Decembra	1.771.271	1.678.913

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

20. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA (oznaka AOP od 103 do 105) (nastavak)

b) Obaveze za kredite

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Obaveze po dugoročnim kreditima		
Investicione razvojne banke Republike Srpske a.d.Banja Luka:		
-Fond stanovanja RS	84.819	69.209
-Fond za razvoj i zapošljavanje RS	138.959	119.804
-Fond za razvoj istočnog dijela RS	55.519	58.048
-Fond za razvoj i zapošljavanje RS (Svjetska banka – IBRD)	4	9
Federalno ministarstvo finansija (po projektu razvoja male komercijalne poljoprivrede)	-	-
Ukupno obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	279.301	247.070

Na dan 31. decembra 2020. godine tekuća dospjeća za obaveze po dugoročnim kreditima iznose 35.182 hiljada BAM (31. decembra 2019. godine iznosila su 33.847 hiljada BAM).

Obaveze po dugoročnim kreditima povučenim od fondova kojim upravlja Investicione razvojna banka Republike Srpske (u daljem tekstu: IRB RS), odnose se na pojedinačne ugovore sa rokovima dospjeća od 2 do 25 godina i godišnjom kamatnom stopom od 0,50 % do 3,0 %.

Sredstva su primljena u cilju kreditiranja: poljoprivrede, preduzetnika i preduzeća, početne poslovne aktivnosti za jedinice lokalne samouprave, kao i za stambene kredite stanovništva.

Banka je u 2020. godini povećala kreditiranje iz sredstava IRB RS, tako da obaveze po dugoročnim kreditima povučenim od fondova kojim upravlja IRB RS iznose 279.297 hiljada BAM i u odnosu na 2019. godinu su povećane za 13,05 %.

IRB RS je u skladu sa Pravilima plasmana sredstava po kreditnim linijama i zajmovima („Službeni glasnik RS“ 29/20 i 41/20) definisala u članu 5. tačka 2. i članu 22. stav 3. tačka 4. da IRB RS u ime i za račun fondova kojim upravlja zaključuje okvirni ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji i ugovor o zajmu, a u skladu sa rezultatima finansijske analize posrednika i ugovor o zalaganju sadašnjeg i budućeg portfolija, za plasman sredstava po kreditnim linijama.

S tim u vezi, IRB RS je zaključila sa Bankom ugovore o zalaganju kreditnog portfolija i to za sljedeće fondove (datum posljednjeg zalaganja 28. decembar 2020. godine):

1. Fond za razvoj istočnog dijela RS;
2. Fond za razvoj i zapošljavanje RS i
3. Fond stanovanja RS.

Stanje potraživanje po osnovu plasiranih kredita koji su založeni dana 28. decembar 2020. godine, sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine iznose:

Bruto iznos: 280.506 hiljada BAM

Ispravka vrijednosti: 16.284 hiljada BAM

Neto iznos: 264.223 hiljada BAM

Ukupan broj partija: 1.961.

Navedeni iznosi su registrovani u registru zaloga.

Banka na dan 31. decembar 2020. godine nema drugih hipoteka, zaloga ili drugih tereta nad statkama aktive, izuzev prethodno navedenog.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****21. OBAVEZE ZA KAMATU I NAKNADU (oznaka AOP od 107 do 108)**

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Obaveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	228	178
Ukupno obaveze za kamatu i naknadu	228	191

22. OSTALE OBAVEZE I PVR (oznaka AOP od 114 do 124)

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Rezervisanja za vanbilansne stavke i ostala rezervisanja	2.495	1.700
Subordinirane obaveze	37.600	37.600
Ostale obaveze	42.364	44.389
Ukupno	82.459	83.689
a) Rezervisanja		
	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Rezervisanja za vanbilansne stavke	1.438	1.049
Rezervisanja za otpremnine	314	325
Rezervisanja za sudske sporove	208	105
Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze	534	277
Ukupno rezervisanja	2.494	1.756

Promjene na rezervisanjima za vanbilansne stavke i za ostala rezervisanja

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Rezervisanja za vanbilansne stavke		
Stanje na početku godine	1.049	2.177
Rezervisanja u tekućoj godini	2.851	4.050
Ukidanje rezervisanja	(2.462)	(5.178)
Stanje na dan 31. decembra	1.438	1.049
Rezervisanja za otpremnine		
Stanje na početku godine	325	315
Rezervisanja u tekućoj godini	0	10
Ukidanje rezervisanja	(11)	
Stanje na dan 31. decembra	314	325

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****22. OSTALE OBAVEZE I PVR (oznaka AOP od 114 do 124) (nastavak)**

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	48	105
Rezervisanja u tekućoj godini	162	150
Ukidanje rezervisanja	(2)	(207)
Stanje na dan 31. Decembra	208	48

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze		
Stanje na početku godine	277	277
Rezervisanja u tekućoj godini	257	-
Ukidanje rezervisanja /isplata	-	-
Stanje na dan 31. Decembra	534	277

b) Subordinirane obaveze

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Obaveze po osnovu subordiniranog duga		
- u domaćoj valuti	37.600	37.600
- u stranoj valuti	-	-
	37.600	37.600

Obaveze po osnovu subordiniranog duga u ukupnom iznosu od 37.600 hiljada BAM su iz 2019. godine (sedma emisija obveznica).

Stanje obveznica po osnovu subordiniranog duga nakon povrata	Datum rješenja Komisije HoV RS	Nominalna vrijednost emisije BAM	Broj emitovanih obveznica	Kamatna stopa	Grejs period	Rok dospjeća
Sedma emisija	21.10.2019.	37.600.000	376	3,00%	5 godina	10 god.

Skupština akcionara Banke je dana 20. avgusta 2019. godine donijela Odluku o sedmoj emisiji obveznica javnom ponudom, kojom je izvršena zamjena VI emisije obveznica u iznosu od 37,6 miliona BAM.

Sedmom emisijom obveznica emitovano je 376.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 BAM po obveznici, ukupne nominalne vrijednosti 37.600.000 BAM uz kamatnu stopu 3%, sa rokom dospjeća od 10 godina i grace periodom od 5 godina. Kupac navedenih obveznica je Investiciono razvojna banka Republike Srpske i fondovi kojima ona upravlja.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****22. OSTALE OBAVEZE I PVR (oznaka AOP od 114 do 124) (nastavak)****b) Ostale obaveze**

	31.12.2020. <i>KM hiljada</i>	31.12.2019. <i>KM hiljada</i>
Obaveze prema dobavljačima	734	841
Obaveze po osnovu uplate osnivačkog uloga drugih preduzeća	218	1.768
Obaveze za primljene avanse	892	498
Obaveza po osnovu poslovnog lizinga	8.248	10.213
Ostale obaveze - unaprijed naplaćeni anuiteti po kreditima	8.070	6.717
Razgraničeni prihodi - unaprijed naplaćena naknada	7.052	7.021
Razgraničene obaveze po osnovu kamata u domaćoj valuti	3.178	3.393
Razgraničene obaveze po osnovu kamata u stranoj valuti	3.546	4.235
Razgraničene obaveze za ostale obračunate troškove	980	703
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	996	506
Obaveze po osnovu platnih kartica realizovanih u drugim bankama	0	11
Obaveze za druge poreze,doprinose i naknade	121	79
Obaveze za porez na dodatu vrednost	58	57
Obaveze za porez na dobit	18	91
Odložene poreske obaveze	502	31
Obaveze po osnovu poštanskih uputnica	128	158
Obaveze po komisionim poslovima	0	75
Obaveze po primljenim sredstvima -neraspoređeni priliv	730	2.371
Obaveze za dividende	305	305
Ostale obaveze	6.591	5.316
Ukupno	42.367	44.389

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****23. KAPITAL (oznaka AOP od 127 do 142)****Struktura kapitala Banke**

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako slijedi:

	31.12.2020.	31.12.2019.
	<i>KM hiljada</i>	<i>KM hiljada</i>
Akcijski kapital-obične akcije	164.638	134.638
Emisiona premija (ažio)	(6.930)	8.070
Neraspoređena dobit iz ranijeg perioda	43	3.137
Neraspoređena dobit tekuće godine	12.624	12.178
Rezerve iz dobiti	9.336	8.727
Posebne rezerve za procijenjene kreditne gubitke	-	-
Revalorizacione rezerve	4.320	2.158
 Ukupno	184.031	168.908

Akcijski kapital

Ukupan akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine sastoji se od 164.637.768 običnih akcija pojedinačne nominalne vrijednosti 1 BAM (31. decembar 2019. godine: 134.637.768 obične akcije pojedinačne nominalne vrijednosti 1 BAM).

Skupština Banke je 01. oktobra 2020. godine donijela Odluku o XXX emisiji hartija od vrijednosti (XXIII emisija redovnih / običnih akcija) javnom ponudom. Iznos emisije je 30.000.000 KM, podjeljen u 30.000.000 običnih akcija, klase A, čija je nominalna vrijednost 1 KM. Prodajna cijena akcije iz predmetne emisije, za akcionare koji koriste pravo preče kupovine je utvrđena u iznosu od 0,50 KM po jednoj akciji. Ukupan iznos kapitala nakon okončanja XXX emisije hartija od vrijednosti iznosi 164.637.768 KM. Agencija za bankarstvo Republike Srpske je dana 22. septembra 2020. godine, donijela Rješenje kojim se daje saglasnost Novoj banci a.d Banja Luka da izvrši XXX emisiju hartija od vrijednosti (XXIII emisiju redovnih / običnih akcija) javnom ponudom u ukupnom iznosu od 30.000.000 KM. Rješenjem Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka od 30.12.2020. godine vrijednost osnovnog kapitala Banke iznosi 164.637.768 BAM.

Skupština Banke je 30. juna 2020. godine donijela Odluku o raspodjeli dobiti i raspodjeli zadržane dobiti, kojom je ostvarena neto dobit i zadržana dobit raspoređena na pokriće negativnog efekta prve primjene Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u iznosu od 14.663 hiljada BAM) i obaveznih zakonskih rezervi na neto dobit (u iznosu od 609 hiljada BAM), te je iznos od 43 hiljada BAM ostao na poziciji zadržane dobiti.

Na predmetnu raspodjelu Agencija za bankarstvo Republike Srpske je dala prethodnu saglasnost, rješenjem broj: 03-311-4/20 od 05.03.2020. godine.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****23. KAPITAL (oznaka AOP od 127 do 142) (nastavak)****Struktura kapitala Banke (nastavak)**

Najveći akcionari Banke na dan 31. decembra 2020. godine su:

Naziv / Prezime i ime	Obične akcije	% učešća običnih akcija
MG Mind DOO	146.320	88,87%
Gajić Zoran	3.004	1,82%
Lučić Mladen	1.500	0,91%
Institut za ekonomski istraživanja DOO	1.167	0,71%
BL BM AD	900	0,55%
Andžić Milorad	700	0,43%
Čajevac-SIP AD	600	0,36%
Softić Dženic	593	0,36%
Mlađen Vlatko	573	0,35%
UniCredit Bank d.d. Mostar - Kastodi	442	0,27%
Prokopić Rastko	436	0,26%
Elek Nedeljko	380	0,23%
Šarović Branislav	358	0,22%
Radovanović Radovan	304	0,18%
Grujić Milenko	287	0,17%
Ostali	7.074	4,31%
Ukupno	164.638	100,00%

Najveći akcionari Banke na dan 31. decembra 2019. godine bili su:

Naziv / Prezime i ime	Obične akcije	% učešća običnih akcija
MG Mind DOO	38.938	28,92%
Respect PLUS DOO Banja Luka	13.015	9,67%
Ban gradnja DOO Banja Luka	12.350	9,17%
Gas - petroli DOO Mrkonjić Grad	9.730	7,23%
Invest Nova AD Bijeljina	6.732	5,00%
Radanović Slobodan	6.592	4,90%
New Concept DOO Banja Luka	2.909	2,16%
Elek Nedeljko	2.621	1,95%
Legend DOO	2.461	1,83%
Gajić Zoran	2.457	1,82%
Čurčić Slobodan	2.298	1,71%
Lanaco DOO	1.935	1,44%
Radovanović Radovan	1.804	1,34%
Balta Tarik	1.676	1,24%
Babić Radislav	1.591	1,18%
Ostali	27.529	20,44%
Ukupno	134.638	100,00%

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

23. KAPITAL (oznaka AOP od 127 do 142) (nastavak)

Struktura kapitala Banke (nastavak)

Sve gore navedene promjene akcionara Banke u 2020. godini evidentirane su u jedinstvenoj evidenciji akcionara kod Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske. Banka na dan 31. decembra 2020. godine ima novčani iznos kapitala u iznosu od 164.637.768 BAM. Članom 34., stav 1 Zakona o bankama Republike Srpske propisan je minimalan iznos novčanog kapitala od 15.000.000 BAM, a članom 37. stav 4. Zakona o bankama Republike Srpske i članom 34. stav 1. Odluke o izračunavanju kapitala banaka, propisan je minimalni koeficijent adekvatnosti regulatornog kapitala od 12% i način obračuna istog. Na dan 31. decembra 2020. godine, koeficijent adekvatnosti kapitala Banke iznosio je 15,41 (31. decembra 2019. godine: 15,16%) bez uključene neto dobiti tekuće godine. Koeficijent adekvatnosti kapitala sa uključenom neto dobiti tekuće godine nakon revidiranja će iznositi 16,33%.

Emisiona premija

Emisiona premija u iznosu od (6.930) hiljada BAM na dan 31. decembra 2020. godine se odnosi na negativnu razliku između uplaćene vrijednosti akcija i njihove nominalne vrijednosti po osnovu emisija akcija.

Rezerve kapitala

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa zakonom i propisima Republike Srpske i Statutom Banke i na dan 31. decembra 2020. godine iznose 9.336 hiljada BAM.

Neraspoređena dobit

Neraspoređena dobit na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 12.667 hiljada BAM, a obuhvata neraspoređenu dobit iz prethodnog perioda u iznosu od 43 hiljade BAM i ostvarenu neto dobit tekućeg perioda u iznosu od 12.624 hiljada BAM.

Odlukom Skupštine akcionara Banke od 30. juna 2020. godine, Banka je raspodijelila neto dobiti poslovne 2020. godine u iznosu od 12.178 hiljada BAM, na sljedeći način: : obavezne zakonske rezerve u iznosu od 609 hiljada BAM i zadržane dobiti u iznosu od 11.569 hiljada BAM. Takođe, Odlukom Skupštine akcionara od 30. juna 2020. godine, Banka je iz zadržane dobiti iz 2018. i 2019. godine u iznosu od 14.706 hiljada BAM pokrila negativni efekat prve primjene Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka u iznosu od 14.663 hiljade BAM. Na poziciji zadržane dobiti, nakon pokrića negativnog efekta, ostao je iznos od 43 hiljade BAM.

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2020. godine iznose 4.320 hiljada BAM i formirane su kao rezultat svođenja na tržišnu vrijednost ulaganja u hartije od vrijednosti klasifikovanih kao finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

	(U 000 BAM)	
	2020.	2019.
Neto dobit koja se odnosi na vlasnike običnih akcija Banke	12.624	12.178
Ponderisani prosječni broj običnih akcija	134.720	134.638
Zarada po akciji	0,09	0,09

NOVA BANKA AD BANJA LUKA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE****24. VANBILANSNE EVIDENCIJE (oznaka AOP 049 i AOP 153)**

U cilju zadovoljenja finansijskih potreba komitenata, Banka odobrava različite vidove garancija i ostalih preuzetih i potencijalnih obaveza. Iako se pomenute obaveze ne priznaju u bilansu stanja, one sadrže kreditni rizik i stoga čine sastavni dio sveukupnog rizika Banke.

Ukupno stanje potencijalnih obaveza je prikazano u slijedećoj tabeli:

	31.12.2020. KM hiljada	31.12.2019. KM hiljada
Aktivne vanbilansne evidencije		
Plative garancije	62.796	60.790
Činidbene garancije	98.747	119.943
Nepokriveni nostro akreditivi	498	314
Neopozive kreditne obaveze	<u>162.164</u>	<u>128.535</u>
 Ukupno aktivne vanbilansne evidencije	 <u>324.205</u>	 <u>309.591</u>

Garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze

Akreditivi i garancije obavezuju Banku da izvrši plaćanje u korist korisnika ukoliko se za to ispune potrebni uslovi. Garancije i „stand-by“ akreditivi nose isti tip rizika za Banku kao i krediti.

Preuzete neopozive obaveze

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorištene odobrene kredite i revolving kredite (kreditne kartice i pozajmice). Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi sa istekom. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći prije povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodne buduće gotovinske odlive.

Ipak, potencijalni kreditni gubitak je manji od ukupnih neiskorištenih obaveza iz razloga što je većina obaveza potencijalna i ista zavisi od ispunjenja određenih uslova od strane klijenta. Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorištenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročno preuzetih obaveza.

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

25. SUDSKI SPOROVI

Sudski sporovi su zbog prirode bankarskog poslovanja česta pojava. Banka je ustanovila protokol za upravljanje sudskim sporovima. Na osnovu analize tužbenog zahtjeva i pravnog savjeta, Banka vrši procjenu iznosa potencijalnog gubitka po osnovu sudskeih sporova. Banka rezerviše sredstva za sve negativne efekte koji mogu nastati po sudskim sporovima odnosno mogu imati uticaj na finansijsku poziciju Banke.

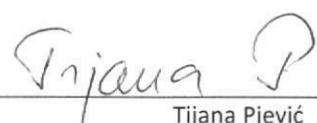
Vrijednost sudskeih sporova za 67 predmeta koji se vode protiv Banke na dan 31. decembar 2020. godine iznose 22.401 hiljada BAM (2019: 7.516 hiljade BAM). Uprava Banke procjenjuje da u budućim periodima neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu negativnog ishoda sudskeih sporova koji su u toku, veći od iznosa stvorenog rezervisanja na dan 31. decembra 2020. godine, u iznosu od 208 hiljade BAM (2019: 49 hiljada BAM).

Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je procjenila odgovarajuća rezervisanja na teret rezultata poslovanja u tekućoj i prethodnim godinama.

Banka u kontinuitetu prati pravne rizike, te procjenjuje očekivane troškove pravnih postupaka po osnovu kojih formira odgovarajuća rezervisanja.

Banja Luka, 23.02.2021.godine

U ime Nove banke a.d. Banja Luka

Tijana P
Tijana Pjević
licenca br SR – 1102/21

